

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 " "
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentetlen levelek
 csak ismételt kezektől fo-
 gadhatnak el.
 Kérlek az adataidat
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A szállítási minden gar-
 mondó díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetések: Minden egyes sor után 1 kr.
 Ásonfelül helyeg 30 kr.
 Kiemelt díjazás a kör-
 sötlettel ellátott hirdeté-
 nyekért térmenték szerint
 minden 0 centiméter
 után 3 kr számítatik.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

8334. sz. Zemplénavarmegye alispánjától.
A Zemplénavarmegye közönségének.

Megyénk sztrópkói járásának Sandal közsé-
 gében mult 1888. évi május havában a szarvas-
 marha állományban fellépet ragadós tudólob a
 tisztai állatorvos valamint az 1888. VII. t. c. vég-
 rehajtása tárgyában kiadott általános rendelet 125.
 §-a értelmében felulvizsgálatra érkezett ker. állami
 állatorvos jelentése szerint gyökeresen kiirtatván,
 miután a községben egy beteg vagy gyanús állat
 sem találtott s az utolsó kiirtási esettől számítva
 három hó eltelt, ennél fogva a ker. állami állator-
 vos véleménye alapján a járványt megszüntnek
 nyilvánított és a Sandal község szarvasmarha
 állományára elrendelt zárt az 1888. VII. t. c.
 39-ik §, valamint az általános rendelet 241. §-a
 alapján feloldom.

S.-a. Ujhely, 1889. jun. 3.

alispán helyett:

Viozmány Ödön,
 főjegyző.

Zemplénavarmegye alispánjától.

Körözés, illetve eredmény esetén jelentéstét-
 tel végezt kiadom.

S.-a. Ujhely, 1889. jun. hó 3.

Alispán helyett:

Viozmány Ödön, főjegyző.

8379. sz. F. évi május hó 22-én Nagy-Géres
 községében egy db 8 hetes, veres szőrű, bikes
 borju; egy db 1¹/₂ éves fekete ártány s két db
 1¹/₂ éves, szőke szőrű, ártány sertés eltévedt.

7995. sz. Novaczkó Jakab, galicziai v. zmir-
 ródi illetőségű, jelenleg szedliszkai lakos, ács mes-
 ter, betegség közben f. évi május hó 25-ről 26-ára
 éjjel, midőn ápolói elaludtak, a házból kiment és
 azóta eltűnt. A nevezettnek személyleírása: kora
 28 éves, vallása r. kath., termete alacsony, arca
 kerek, haja barna, szeme szürkés, bajusza sárgás,
 szája rendes, orra rendes, beszéd lengyel kiejtéssel
 tótul és németül, ismertető jele bal kezén a hü-
 velyk ujj hiányzik, ruházata fehér vászon nadrág,
 fekete posztó rok, fehér szalma kalap, csizma.

8199. sz. Marivács István szinnai lakos tul-
 lajdonához tartozó egy db 6 éves, szürke szőrű
 vastag rövid szarvu fejős tehene f. hó 23-án az
 erdőben eltévedt.

7716. szám. Sárospatak város előjáróságának
 je'entése szerint Nádaskay Mihály ottani lakosnak

két lova f. évi május hó 10-én virradóra s sáro-
 pataki határ felső legelőjén a midőn szolgálja
 Hagymási György elaludt — eltévedt. Az egyik
 ló közép magas, pej kanca, 3 éves hámos, hom-
 loka hóka; a másik ló közép magas, deres, kanca,
 4 éves hámos és három lába kesely.

6990. szám. Csanádvármegye közkórházában
 1886. évi augusztus hó folyamán bizonyos Kliment
 Mária akkor 46 éves róm. kath. hajadon napszá-
 mosnő ápolásban részesítettett. Nevezett magát
 besztérce-bányai születésűnek és illetőségűnek val-
 lotta, de úgy ő, mint a betegfelvételi ivbe bemon-
 dott atya Kliment Máté és anyja Kliment Mária
 Besztérce-Bányán és vidéken teljesen ismeretlenek
 s a felvételi ivben foglalt adatok mind vallólla-
 noknak bizonyultak. Minthogy ennél fogva ápol-
 tnak ujjabb és tüzetesebb kihallgatása vált szüksé-
 gessé, hivatalos tisztelettel felkérem, hogy fent-
 nevezettet hatósága területén kipuhatoltatni, fel-
 találása esetén őt születési és családi viszonyaira,
 atya származására és illetőségére nézve körülmé-
 nyesen kihallgattatni és az eredményről lehetőleg
 két hó lefolyása alatt értesíteni sziveskedjék.

8113. sz. F. évi május hó 20-án egy 5 8
 éves fekete jegynélküli kanca ló Kozma község
 birája által gazdátlanul találtott, tulajdonosának
 jelentkezéséig gondozás alá vétetett.

8766. sz. Zemplénavarmegye alispánjától.

Tudomás és közhírré tétel végezt kiadom.

S.-a. Ujhely, 1889. jun. 14-én.

Alispán helyett:

Viozmány Ödön, főjegyző.

Másolat. M. kir. belügyminister. 33,075 VIII.
 szám. A táp- és elelmi szerek, ugyszintén az ezek kö-
 rébe tartozó élvezeti fűszerek készítése és elárúsítása
 körül úgy a fővárosban, mint a vidéken nagyobb mérvű
 hamisítások és visszaélések tapasztalhatók. Ezen
 üzelmeknek meggátlása céljából, tekintettel arra,
 hogy a szóban levő szerek gyakran növényi anya-
 gokból állanak, melyek kiderítésére a vegyi viz-
 gálat számos esetben nem elégséges, de az esetek
 túlnyomó számában, amidőn nem azon gyanu forog
 fenn, hogy az elelmi vagy élvezeti cikk az egész-
 ségre ártalmas vagy veszélyes alkatrészt foglal
 magában, hanem kétely merül fel az iránt, valyon
 azon cikk tisztaság-e, vagy hamisított? a drága vegy-
 vizsgálatok a sokkal egyszerűbb és olcsóbb gör-
 csövi vizsgálatok által feleslegessé válnak,
 szükségességnek tartottam kísérletképen és egyelőre
 Budapestre mérve az ily szerek technikai micros-
 copiai vizsgálásának eszközlése végezt intéz-

kedést tenni s ezen műveleteknek végzésével dr.
 Pavlicsek Sándor tanárt, aki ezen irányban már
 eddig is sikeresen működött, megbizni. Feljogo-
 sítottam egyszersmind a nevezett tanárt, hogy ily
 vizsgálatokért az illető felektől méltányos díjjal
 szedhessen A nevezett az idézett szerek görcsövi
 vizsgálatait a földmiv., ipar- és kereskedelemügyi
 minister urnak engedélye folytán, a budapesti m.
 kir. állami vetőmagvizsgáló állami helyiségeiben
 (VII. ker. Rottenbiller-utca 25. sz. a.) fogja végezni.
 Ezen vizsgálatok helyességeért a felelősség kizá-
 rólag őt terheli, nem pedig a magvizsgáló állomást,
 amelynek helyiségeiben a vizsgálatok eszközöltet-
 nek. Az általa nyújtott hivatalos vizsgálati lelet
 ehhez képest úgy a hatósági eljárásoknak, valamint
 a rendőri bírásoknak alapjául elfogadandó.
 Ami a vizsgálat módjait illeti, erre nézve a
 következők jegyeztetnek meg. Ha magánfelek arról
 kívánnak meggyőződést szerezni, valjon valamely
 szer vagy élvezeti cikk tisztaság-e vagy hamisított-e?
 akkor ennek megállapítása fejében a vizsgáló tanár
 esetről-esetre minden megvizsgált cikk után 50 krt.
 van jogositva felszámítani, ha ezen kívül az ide-
 gen alkatrészek minőségének megállapítása is ki-
 vántatik, minden egyes idegen alkatrész megha-
 tározásáért még 30—30 kr. fizetendő. A ministe-
 riumok részéről kívánt vizsgálatok egyáltalán, ugy-
 szintén a törvényhatóságok részéről, saját tájékoz-
 tatások céljából igényelt vizsgálatok kereszttulvi-
 tele teljesen díjtalan, azon esetben azonban ami-
 dőn a vizsgálatok hamisítást derítenének ki, ami-
 nek alapján az illetők felelősségre vonattak, a fen-
 tebb elősorolt vizsgálati díjak ezeket terhelik. A
 vizsgálat pontos és szabatos megejthetésére leg-
 alább is 100—200 grammyi mustrának beküldése
 szükséges, miután igenkevés mustra nem képez-
 het nagyobb készletnek átlagot. Ezenkívül a
 mustra a megvizsgálandó cikk tömegének lehe-
 tőleg több helyről vettessék, hogy összetétele
 minnél inkább megfeleljen az egész tömeg össze-
 tételének. Vidékről beküldött gombáknak minősége
 csak akkor állapítható meg biztosan, ha a gombák
 egészen frissen vizsgálatának, mi annál inkább szük-
 séges, mivel azok gyors romlásba mennek át. Szá-
 mos gomba faj azonban alkoholban eltéve is meg-
 határozható. Ha tehát valamely gombának a meg-
 határozása kívántatik: úgy az erős alkoholba he-
 lyezendő s azonnali vizsgálatra beküldendő. Mint-
 hogy azonban az alkohol a gomba színeit kivánja,
 a színezés pedig a gombára nézve jellemző: mul-
 hatlanul szükséges. hogy az alkoholba tétel előtt
 a gombának színe tüzetesen leírassék s ezen leírás

TÁRCA.

A szerelem sötét verem.

Irta: Szabó Kálmán.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Hónap utóljá. Hogy mily jelentősége van
 ennek a szónak a fővárosi ember előtt a gyomor
 és torok krónikájában, azt mindenki tudja. Men-
 nél inkább közeledik az idő a 30-as számhoz, annál
 jobban érzi az ember a gyomortágulást és a
 tárca hiábavalóságát. Ez annyira megy, hogyha
 bizonyos egyénekkal találkozunk, rögtön ki tudjuk
 venni már arcukból, átlépte-e a hónap a husza-
 dikát, avagy még csak a derekán vesztegel. A
 hónap elején az arc, t. i. még Sanyaró Vendelnél
 is, élénk és piros, a szem csillog, a test kihuzott,
 mintha nyársat nyelt volna el tulajdonosa. A ru-
 házat kifogástalan, a cylinder selyemfényben ra-
 gyog. A szájban specialitás terjeszti finom illatát.
 A torokba csibé cresszkedik le, és rá finom csö-
 möri önti bőven behűtött levét. Mindezek a földi
 javak a hónap vége felé kezdenek eltűnedezni.
 Egyes ruhadarabok láthatatlanokká lesznek. A
 specialitás kurtává szegényül, a gyomor szafal-
 déval, vagy ennek híján, a holdvilággal kacérko-
 dik. Az arcról eltűnik a rózsza, a szem szenvedést
 és földi kint árul el, a test nem bírja büszkén
 tartani a fejét, hanem leejti a sóhajokat bőven
 termelő behorpadt mellre.
 A hónap vége lehetett, mert Imre barátunk

is, ki különben más alkalommal gavallériát szen-
 velgett, most bágyadt szemét földre szegezve,
 erőtlennül ballagott az utcán.

— Ugyan mitévő legyek — mondogatá ma-
 gában — ezzel a még hátralevő tiz komisz nap-
 pal. Istenemre úgy el fogok fogyni, hogy testem
 még árnyékot sem fog vetni a világtérbe.

Utja a *Buzalka* előtt vitt el.

— Ide betérek egy feketére. Azt hiszem, itt
 találok oly feminimumot, a ki a hónap végéig
 dajkaságba elvesz.

Öröm csillámlott fel arcán, midőn belépett,
 mert a terem tele volt szakácsnékkal, Amornak
 eme buzgó és fáradhatatlan hivel, kik tudvalevő-
 leg a szerelem mellé harapnivalót is adnak a da-
 gadó kebelnek.

— Lelkemre mondom, fenséges gondolat
 volt tőlem idejönni. Holnap csibével és tarhonyás
 pörkölttel lesz tele a begyem, szám pedig ver-
 gónia füstöt fog slukkerozni, erre Hannibal esküjét
 teszem le. Ezzel leült egy asztalhoz. Végig nézett
 a természetes szépségeken, hogy melyik erősség ellen
 vegye fel az offenzívát.

Egy hájjal páncélozott Vénusz csakhamar
 észrevette, szeme tüzsugarakat lövelt rá. Pár mo-
 solyag, aztán egy kacsintás Imre barátunkat kö-
 zelítésre bátorítá, felállt asztalától és a dáma
 mellé ült.

— Hát nagysád már ilyen korán elvégezte
 a dolgát. Még csak nyolc óra van.

— Oh dehogyan. Hanem a téns ur és a téns asz-
 szony minden este a színházba járnak, én ezt

az időt felhasználom és kijövök mindég egy pik-
 kolóra.

— Csak így magában?

— Hiszen jönnék én mással is, csak akadna
 — szólt nevetve a konyha istennője.

— Hát nincs senkije? kérdé affektált szána-
 lommal a gyomráról üldözött Donzsuan.

— Nincs bizony — válaszolá égfelé emelt
 fájdalmas tekintettel a rengő kebel. Ha volna,
 istenem mily boldog lakója lennék én a földnek.
 Imre elérte.

— Ha nem leszek terhére...

— Oh legkevésbé sem, vága közbe Luiza,
 mert így hívták a szirmai hullató rózsát, sőt in-
 kább örülni fogok, ha egymással ismeretségünk lesz.

Egy forró kézszorítás és meg volt Imre ba-
 rátunk és Luiza közt a szent frigy kötve. Mivel
 a pikkolója mindkettőnek elfogyott, karonfogták
 egymást és kilebbentek.

Imre barátunk ezután mindennapos, vagy
 jobban mondva, minden estés volt Luiza néniénél.
 Az esteli idillbe, mint előre sejté, csakugyan hul-
 lottak liba és kacsacombok, még pedig bőven.

Igy folyt ez elsejéig. Ekkor Imre barátunk,
 ki — bocsánat a késői bemutatásért — diurnista
 volt, tehát ekkor jutott pénzmaghoz — egyszerre,
 mint Árgilus királyfi szeretője, láthatatlanná lett.

Luizát ez a szerelmi böjt gyötrelmekkel tölté
 el. Hová lehetett, merre van, ilyen és ehhez ha-
 sonló kérdések jöttek nyugodt ágyában lelki sze-
 mei elé. Feleletet nem tudott rájuk adni. Várta,
 várta Imrét, de mind hiába.

a küldeményekhez csatoltassék. Önként értetik, ha valamely szerre nézve arról van szó, hogy annak alkatrészei az egészségre ártalmasok, akkor a görögországi vizsgálaton kívül a vegyvizsgálat is eszközölhető, a melyet a nevezett tanár az állami vegy-kísérleti állomással fog megtéetni, amely vizsgálatát ezen utóbbi a részére fennálló díjakat van jogosítva felszámítani. Végül: miután a görögországi módszer az árucikkek vizsgálata terén nálunk újabb keletű s annak mibenlehető haszna, valamint gyakorlati sikere a közönség által eléggé ismerve nincs: azon esetre, ha a hatóságok és magánfelek e részben bővebb tájékoztatást nyerni óhajtanak s jelesül tudni kívánják azt, mely esetekben mutatkozik célszerűnek az ily görögországi vizsgálatoknak igénybe vétele, erre nézve az érdekeltek figyelmét ezennel a m. kir. természettudományi társulat 1889. évi közleménycikknek VI. számú pótfüzetére irányítom, ahol „Az élelmi szerek hamisításának megállapításáról” c. értekezésben a szerző Dr. Pawlicsek tanár, a kívánt tudnivalókat, s a tech. microscopia szerepét részletesen kifejtette. Erről a törvényhatóságot tudomésvétél, valamint jelen rendeletnek mentül szélesebb körben leendő köz-zététele végett értesitem. Budapesten, 1889. évi május hó 31-én Baross s. k.

8551. sz.

Zemplénavármegye alispánjától,

A vármegye közönségének.

A császári és királyi hadapród-iskolákba az 1889/90. évi tanévre való felvétel tárgyában kibocsátott hirdetményt a közönség tudomására hozatal végett kiadom *)

S.-a Ujhely, 1889. június 12.

alispán helyett:

Viczmány Ödön, főjegyző.

A zóna.

Államéletünk egyik ágában, a közlekedés terén messzeterjedő és ki nem számítható értékű reformot létesített Baross Gábor minister. Merészség, sok tanulmány, minden aprólékosságra kiterjedő tapintat és óriási vállalkozási erő kellett hozzá, hogy ezt a reformot létesítsék és végrehajtsák.

Augusztus 1-től kezdve az utazás a magy. állam tulajdonát képező összes vasutvonalakon átlag 55%-kal olcsóbb lesz mint volt, ez az arány olcsóság tekintetében a rövidebb utvonaloknál 40%-ká csökken, de a távolabbi és legtávolabbi állomásokig 75—80 % lesz az olcsóbbulás.

Ez az a reform, mely Baross nevét nemcsak hazánk kultúrtörténetében, de az összes nemzetek történetében is meg fogja örökíteni, mert ezzel Magyarország a legolcsóbb vasúti díjtételek behozása tekintetében mint uttörő jár az összes nemzetek előtt.

Mi lesz az újításnak majdani eredménye?

Óriási forgalompolitikai és kulturái jövő van lefektetve benne, melyet már az

*) Egész terjedelemben közölve volt a „Zemplén” 1888. évi folyamán 24. és 25. számaiban. A részletek iránt érdeklődő olvasó sziveskedjék onnan bővebb tájékoztatást szerezni. Szerk.

Ugy huszadika táján az eltűnt esteli csillag a konyha hirozonján újra feltűnt, mire Luiza el-savanyodott arca is kiderült.

— Hol jártál, hogy oly régóta nem mutatad magadat? Oh ég, mennyi tenger kint kelle kiállanom!

— Kedves tubicám — felelé Imre barátunk — tudod, hogy én üzletvezető vagyok. Minden hónap elsején kereskedelmi ügyekben ell kell utaznom. Most épen Kostantinápolyban voltam. Egy órával ezelőtt érkeztem meg; és a nélkül, hogy átöltöztem és a hosszú ut után haraptam volna valamit, rögtön hozzád siettem egyetlen angyalom.

Luiza szive nem volt kőből. Ennyi önmegtagadásra elérzékenyült; könyei, mint a májusi langyos eső után a ház eresze — megeredtek, nyakába borult Imrének, ki e kolosszális súly alatt, bármennyire erőlködött is — hátrahőkölt.

A szív elvégezvén a magáét, a gyomorra került a sor. Nem telt bele pár perc és Imre barátunk orra előtt inycsiklandoztató sertéskarély párolgott. És ő evett is, mintha csakugyan Kostantinápolyból jött volna és ezalatt nem látott volna egy falat kenyert sem.

A hónap szokott módon telt el. Minden este csók és pecsenye testvéresültek Imrécske ajakán.

Elsején azonban a csillag újra deklinált, állítólag Berlin felé vette útját. Luiza ezalatt kikiment a városligetre, hogy epedő lelkének a természet ölen szerezzen némi enyhülést. A mint egyziben a pázsiton heverész és Imrét kíséri képzeletében berlini útján, hozzá bugván a „Bujdosik az én ga-

egész ország közönsége egész nagyságában méltányolt.

Nem lesz többé 27—30 frtos utazási díj, melyet a szegény ember zsebe nem birt meg. Ez leszál 5 frtra s a harmadik osztályon az ország legtávolabbi vidékeire is mint Brassó, Kolozsvár, Fiume, Zágráb, Zimony, stb. — el lehet utazni a fővárosból 4 frtért és ugyanilyen csekély összegért az ország bármely határától a fővárosba.

A ki mélyebben gondolkodik, az rögtön át tudja érteni a fontosságát, melyet ez magában rejt. Az ország középpontja amerikai gyorsasággal lendül föl, mert a vidék tömegesen fog tódulni a legközvetlenebb kereskedelmi piacra. *) A kereskedő nem fog levelezni heteken át, hanem maga utazik bevásárolni és saját tapasztalata szerint fogja a legjobb, legmegfelelőbb árut saját üzlete számára kiválasztani.

De kiszámíthatatlan az előny a vidékre nézve is. Mert már meg fognak teremődni a nagyobb vidéki középpontok is olyan gyorsasággal, a milyent eddig senki sem remélt. A gyárosok és terménykereskedők maguk rándulnak le a termelő helyekre és keresni fogják a magyar búzát, gabnát, bort, gyapjút stb. árut, mert a szállítási díjtételek is olcsóbbak lesznek és a termények ára is fölemelkedik annyival, a mennyivel kevesebb összeget kell a vasutnak fizetni a szállításért.

És végül nagy előny háramlik a vidékre az által is, hogy könnyebben utazhatván, látóköre tágulni, tapasztalatai öreg-bülni fognak s a látottakat a maga javára és hasznára értekezítheti. Gőzerővel való haladást jelent ez. A civilizáció szárnyakon repül el mindenhova, ahol ez ország területén intelligens középosztály él, föllendül az ipar, a kereskedés, a termelés új forrást nyer, melyből buzdítást kap a küzdesre, mert válságos közgazdasági helyzetünk közben már-már lankadni kezdett.

De nemcsak a főváros és vidék között, hanem vidék és vidék között is fönnáll az ármérséklés; 10—25 klmteres zónákra lesz osztva a vasúti vonal s egy-egy zónán való utazás 25 krba kerül, de több zónára átlagosítva, még ennél is kevesebbe.

Ami az árleszállítás pénzügyi eredményeit illeti, az állami költségvetésre: azt egyelőre kiszámítani lehetetlen. Bizonyosra

*) Éppen ez az a körülmény, ami aggodalommal tölti el a vidéki iparos és kereskedő világot. Nem tudjuk, ha a ministeri tervezet gondolt-e a vidéki városok ipari s kereskedelmi érdekeinek a megóvására. Igénytelen nézetünk szerint ezen a bajon a távolabbi vidékekre életbeléptetendő olcsóbb társzállítási tarifá segítené. Ezáltal a vidéknek is meg lenne adva a lehetőség, hogy a budapesti piacról nyert terményeket és iparcikkeket, ügynökök és alkuszok kizárásával árusítván a főváros kereskedőivel sikeresen konkurrálhasson. Ellenkező esetben a főváros kereskedelme abszorbeálni fogja az egész ország kereskedelmét nemcsak, de sőt privilegizálni is a maga számára! Szerk.

lambon valahol kezdeti nótát — egy nővel karonfogva meglátja őt.

— Mi a ménkü, álmodom, vagy bolond vagyok? Hiszen ez ő, persze hogy ő!

A féltékenység dühe vésteljes felhőket vont homlokára, felugrott, mint a kölykeiktől megfosztott tigris és Imre barátunk felé rontott.

— Ugy hát itt van Berlin? Ez az a kereskedelmi ügy? No megállj adok én neked te tud-lis gazember. Ezzel ugy nyakon legyintette, hogy Imre csakugy tántorgott bele. Így megcsalni egy tisztességes nőt, ez már mégis sok. És maga — szólt a nőhöz — ilyen pimasz, alávaló csalóval sétál? Pfu! No ugyan szépen beleválasztott.

Ez az ékes dikció elég volt a *casus foederis*re. A másik némben is neki esett és a tiz körmével ugy összetetovirozta Imre arcát a füle tövétől le egész az álla hegyéig, hogy az olyan lett, mint egy indián törzsfőnök.

A dologban pedig az volt az egész, hogy Imre barátunk házasodni akart. Egy hentes leányát, épen azt, akivel sétált, volt elveendő. E sajnálatos intermezzo után persze nem lett belőle semmi. Elmaradt a nászgyű, el az ő pulykáival és libáival együtt a hónapos szerelem is. Helyette vett ki magának hónapos szobát, melyben régi szokásához híven, kelletlenül rágia a szafaladét, tőpörtyüt és más ezekhez hasonló demokratikus ételeket, hozzá mormogván magában: hogy mégis igaza volt annak az embernek, a ki azt mondta, hogy — — — a szerelem sötét verem.

veszik azonban, hogy az első években milliókra fog rugni a deficit, de ez tulajdonképpen a nemzetnek, a polgárság zsebének nyújtott megtakarítás, mely rendkívül növelni fogja az általános jólétet és emelni fogja a közvagyonosodást.

Amit tehát e réven veszíthet a kormány, azt busásan beveszi a vámon s azért a vasúti deficit nem fog a pénzügyi egyensúly rovására válni.

Az új díjszabás ez évi augusztus 1-én lép életbe, tehát még elég korán a nyári utazási szezon teljében.

Ha nem csalódnunk, augusztus hóban az utazó közönség száma háromszorosra fog fölemelkedni s ez esetben Baross miniszternek minden magyar ember őszintén gratulál a korszakalkotó reformhoz.

De a mi vidékünkön meglesz e rendszernek az a speciális haszna is, hogy közelebb hozza a magyar és tót népet egymáshoz, hogy megtanulják egymást kölcsönösen ismerni, tisztelni s ez le fogja rombolni azt az elválasztófalat, melyet részint az ismeretlenség, részint egyesek önző érdekei állítottak közénk. F. H.

Vármegyei ügyek.

Filokszerá. A földmivélsügyi miniszter a filokszerá terjedésének megállapítása céljából a vármegye területén lévő szőlők beutazását elrendelte. Bizony a tavalyi bejárások óta szomorú tapasztalatokra jutnak majd, mert sajnos, ma már a Hegyalján aligha akad egy szőlő, mely még a filokszerától teljesen ment volna.

Felhívás és kérelem Zemplénavármegye bizottsági tagjaihoz. A mezőlaborczi és vidékbeli értelmiség azon alázatos kérelemmel fordul Zemplénavármegye mélyen tisztelt bizottsági tagjaihoz, hogy a f. hó 26-án tartandó vármegyei bizottsági gyűlésen, mikor egyebek között a Mezőlaborczon felállítani kért fűszolgabírói hivatal iránt vidékünk lakossága által a kir. belügyminisztériumhoz fölterjesztett s a vármegyei hatósághoz véleményadást végett leküldött folyamodás is tárgyalatni fog — Mezőlaborcz és vidékének ezen ügyét meleg pártolásuk tárgyává tenni, illetőleg odahatni kegyeskedjenek, hogy ez ügyben a magas kormányhoz kedvező vélemény terjesztessék föl, annál is inkább, mert a kérelmezett szolgabírói hivatal létesítését nemcsak a vidéknek speciális érdekei, de magának a vármegyének, sőt az egész országnak közgazdasági, különösen pedig nemzeti kulturpolitikai közérdekei is sürgősen kívánják. Mezőlaborcz 1889. évi június 17-én. Hazafui tisztelettel: A mezőlaborczi és vidékbeli értelmiség.

Hidhrelveállítás. A vármegye alispánja az a. hrabóc-vásárhelyi uton a Bujtocz patakon lévő köellenfalú fafelszerkezetű összeomlott hid helyreállítását elrendelte.

Huszárok elszállásolása. A 6-ik század hadtestparancsnoksága a S.-Patakon, O.-Liszlán és környékén tanyázó huszárság jövő évi elszállásolása tárgyában megkeresést intézett a vármegye alispánjához, melyben a S.-Patakon lévő huszárok meghagyatását, az O. Liszka és környékbelieknek pedig Homonnára leendő áthelyezését kéri.

A tokaji községi iskola sorsa. A vármegye közíg. bizottsága a tokaji községi iskola állomásátása tárgyában felterjesztést intézett a közoktatásügyi miniszterhez. Ezen felterjesztésre érkezett válaszában kijelenti a minister, hogy az említett községi iskola államosítását ez időszert fedezet hiányában nem engedélyezheti.

Véradó. E hó 9-ikével az ujoncozás vármegyénkben véget ért. A sorozásról közölt tudósításaink kiegészítéséül, a három felső járás eredményét a következőkben adjuk: A homonnai járásban besoroztatott az ujoncjutalék javára 46, a póttartalékba 71; a sztrópkaiban az ujoncjutalékra 24, a póttartalékba 25; a szinnaiban az ujoncjutalékra 35, póttartalékba 99. A három járásból távol volt 985 hadköteles, melynek tulnyomó nagy százaléka Amerikában van.

Lépfene. A lépfene járvány Szürnyegen folyton tart, sőt már a szomszédos Imreg községben is fordultak elő lépfenes esetek. Szürnyegen, hir szerint, két lépfenében elhullott marha husát el-emésztették, a melynek következményeként többen pokol varat kaptak. A járvány megvizsgálására a földm. minister Koczurek távollétében Liska Samu áll. állatorvost küldte ki.

Melléklet a „Zemplén” 25ik számához.

Értesítés. Lapunk mult számának hivatalos részében a vármegyei közgyűlést összehívó elnöki körlevélnek a közgazgatási bizottsági tagválasztására tett szerkesztői jegyzékére vonatkozólag, id. Farkas Lajos ur által annak közlésére kértünk fel, hogy jelenleg a vármegyei közgazgatási bizottsági tagságra pályázni nem kíván. Ekként Ambrózy Nándor ügyvéd és dr. Molnár Béla maradtak a kombinációban. A sztrópkai főszolgabíróra Bárczy Benedek és Barthos József mellett új pályázóul Szemere György szerencsi szolgabíró tűnt fel.

Hirek a nagyvilágból.

Fegyvergyár Krakkóban. A közös hadügyminister jóváhagyta a Krakkóban 500,000 ft költséggel felépítendő fegyvergyár terveit. Ez évre 200,000 ft van előirányozva. A gyárban ezer munkás nyer keresetet.

Franciaország második akar lenni a tengeri hatalmasságok sorában. Hajóhadát épp oly erőssé készülni szeretni, mint amilyen most Németország és Olaszország hajóhada együttvéve.

Az olaszok és az Abissínia közt folyt afrikai háború abba az állásba jutott, hogy békekötéssel befejeztetik. Menelik abissíniai király és Olaszország között létesült békeszerződés az olaszok részére nagy előnyöket biztosít.

Királyi jubileum. A szász uralkodó ház nagy ünnepet ül. Most telt be 800 esztendeje annak, hogy a wettini ház, melyből a jelenlegi szász király származik, a valóságos uralkodó családok sorába lépett.

A párisi kiállítás látogatóinak száma pünkösd vasárnapján 284,000 ember volt.

Hirek az országból.

Ő felsége a király f. hó 22-ére hívta össze a delegációkat — Bécsbe. A magyar delegátusok elnökül Zichy Ferenc gr. tárnokmestert főrendiházi tagot választották, alelnök Tisza Lajos gr. lett. A főrendiház részéről megválasztott delegátusok névsorában vármegyénkbeli Andrássy Aladár, Andrássy Gyula és Sztáray Antal grófokkal találkozunk. A képviselőház által megválasztott delegátusok közt olvassuk Andrássy Tivadár gf. és a póttagok sorában Szirmay Pál Zemplénből való képviselőket. A delegátusok Bécsben f. hó 23-án mutatják be hódolatukat őfelsége előtt.

Uj háznagy. A belügyministerré kinevezett Teleky Géza gf. helyébe háznagygyá Beszeredy Viktor képviselőt választotta meg az országgyűlésnek képviselőháza.

Uj egyforintosok. Már e héten uj egyforintos bankjegyek jönnek forgalomba. Az uj egyforintosok alakja jóval kisebb lesz a mostani egyforintosokénál, s alapnyomásuk kék lesz, míg a szöveg egyező marad a mostani egyforintosok szövegével, csak hogy a szöveg hosszában lesz nyomtatva a papíron, épen úgy, mint most pl. a 10 forintosoknál. Hírszerint jövőre minden bankot a mostaninál kisebb alakban fognak készíteni.

Az országgyűlés második ülészaka f. hó 17-én berekesztetvén, az ülések folytatása királyi leirattal ez évi okt. hó 12-ig elnapoltatott.

Különlék.

Kollener István †. Egy szép remény hulló csillagának kondult meg a lélekharang, egy ifju szív kihűlt porai felett csapott össze az enyészett hulláma, egy korán ébredő költői lélek vándorolt át a mulandó földi pályáról a halál örök birodalmába. Kollener István valóban az ifjúkor hajnalán szállott a sirba. Költői vénája korán kezdett lüktetni, mintha sejtette volna, hogy élte fonálát a Párkák rövidre szabták, a különben jeles tanuló már a VI. gimnáziumban megvált az iskolától, hogy életének korán leáldozó napjait egészen a Muzsák társaságában élhessen, mely idő alatt egész odaadással tanulmányozta a klazikusokat. Nehány lírai művében, melyek lapunk tárcájában jelentek meg, a borongós kedély mélabus hangja szólalt meg, melyet ha a halál el nem némit, bizonyára hovatovább értékesebb termékekkel gazdagította volna a széptehetségű ifju irodalmunk tárházát. A halálozást következő gyászjelentés hirdeti: Kollener József a maga és számos rokonok nevében mély fájdalommal tudatja egyetlen szeretett fiának Kollener Istvánnak f. hó 21-én d. u. 1 órákor élete 21-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 22-én, d. u. 6 órákor fognak s ref. egyház szertartásai szerint a helybeli ref. sirkertben örök nyugalomra tétetni. S. a. Ujhely, 1889. június 21. Áldott legyen emlékezete a korán elköltözött szeretett gyermeknek! — Temetésén, mely nagy részvét mellett tegnap d. u. 6 órákor ment végbe, Fejes István helybeli ref. lelkész tartott megható gyászbeszédet s a ref. egyházi énekkar zengett gyászdalokat.

(Úrnapja) várva-várt, áldásos esővel köszöntött be. Emiatt a szokásos templomi körmenet nem volt ugyan megtartható s bizonyára nem egy kirándulásnak és mulatságnak a terve is sárrá változott: azonban az idej úrnap minden ember számára hozott örömet jótékony esőjével, üde és felhívó levegőjével.

(Névmagyarosítások.) A belügyminister *Gesch-náoz Imre* ujhelyi l. és kiskoru gyermekei vezetéknévénél *Garadnai*-ra *Snelder István* és kisk. gyermekei szintén ujhelyi l. vezetéknévénél *Székely*-re, továbbá *Vojevoda Mihály* minyóci l. nevénél *Vajdák*-ra *Mautwurf Mihály* s. pataki l. nevénél *Pataki*-ra *Weinberger Bernát* homonnai l. és kiskoru gyermekei vezetéknévénél *Vidor*-ra és *Teles Bálint* málcza l. vezetéknévénél *Bot*-ra kért átváltoztatását megengedte.

(Magyarosító közgyűlés.) A magyarnyelvet és népnevelést Zemplénnémetében terjesztő egyesület *Andrássy Tivadár* gróf előlülése mellett f. hó 18-án közgyűlést tartott. Jelenvoltak: főispán öméltósága, továbbá *Prámer Alajos* l. alelnök, *Beszterczey Ferenc*, *Bydeskuthy Sándor*, *Diószeghy János*, *Dókus Gyula*, *Horváth József*, *Kecskés Antal*, *Perlsberg Ede* és *Szakszon János* egyesületi tagok. A legutóbb tartott választmányi ülésről szóló jknyv felolvasása és meghitelesítése után a *Kecskés Dezső* eltávozásával megcsontult választmány egészítettett ki *Dongó Gy. Géza* egyesül. rend. tag beválasztásával. Örvedetes eseményül szolgált, hogy az egyesület *Cziróka-Hosszuzemő* k. községben tért hódított. Most nevezett helyre *Szenkirályi Albert* ottani nagy birtokos jóvoltából (évente 10 öl tüzfát, az építésre pedig 25 ftot ajánlott föl) Cz.-Hosszuzemőn kisdedovó iskola fog felállítani. E célra a vármegye közm. alapjából ez évben 200 ft, az egyesület pénztárából 135 ft. fog folyóvá tétetetni, a fedezetlenül maradó 100 ftnyi segély nyújtása iránt az országos kisdedovó egyesület központi választmányához felterjesztés intéztetett, az óvónői állomásra vonatkozó pályázati hirdetmény pedig kiirattott. Az elnöki jelentés, melyet *Habina Péter* dr. egyesületi titkár szerkesztett, s az egyesület hat éves működésének történetéről ad számot, a vármegye közönségéhez megküldetni, az orsz. közp. óvóegyesülethez felterjesztetni, egyszersmind a „Zemplén”-ben közzététetni rendeltetett. Az óvóiskolai felügyelő által benyújtott számadások a számvizsgáló küldöttség jelentése alapján jóváhagyattak és számadóknak, ezek között *Pereszélyi István* varannai lakosnak, aki az alap létesítése körül fáradságtalan buzgóságot, annak kezelésében pedig példás pontosságot tanúsított, jegyzőkönyvi elismerés kapcsán a felmentő határozatok kiadattak. Az egyesületi pénztár bevétele 1888. dec. 31-ig volt: 5443 ft 77 kr., kiadása 2198 ft 89 kr., maradvány: 3244 ft 88 kr. Az o. lizskai kisdedovó-alapra a közgyűlés figyelmé, az Ujhelyben létesítendő óvó-iskolának megfeneklett ügyére pedig az I. alelnök érdeklődése felkérte, a d. e. 10 kor kezdődött közgyűlés d. u. 12 1/2 órákor végződött.

(Városi ügyek.) A f. hó 15-én tartott képviselőtestületi közgyűlés tárgysorozata következő volt: Olvasatott a nagy-uj-utca rendbeszedése tárgyában megtartott hozzájárulási tárgyalásról felvett jegyzőköny s az ennek alapján f. évi 57. sz. a. kelt határozat, mely szerint azon utcai háztulajdonosok a munkálati költségekhez házadójuk egy évi összegével hozzájárulni köteleztettek; az arányt megállapító határozat jóváhagyatott. Város főbirája a *Bercsényi utca* rendbeszedése tárgyában megtartott hozzájárulási tárgyalásról felvett jegyzőkönyvet bemutaván, miután az ott kiépíteni tervezett csatorna költségei felerészéhez az érdekeltek hozzá nem járultak, a csatorna kiépítése ez alkalommal eljettett, a gyalogjáró iránt tett ajánlat azonban elfogadattott. A vármegye törvényhatósága által jóváhagyott f. évi költségvetés a számadási főkönyv számláinak elkészítése tekintetéből a pénztárnak kiadott. Gazdasági bizottság a rendőrség részére megrendelt 8 db szolgálati kard átvételéről felvett jegyzőkönyvet bemutaván, az átvétel helyeslőleg tudomásul vétetett s a megrongált régi kardok kiigazítása elrendeltetett. Evvel a közgyűlés a Csillag-utcában kiüthött tűz miatt 4 és fél órákor véget ért.

(A s. a.-ujhelyi „Chevra-Kadische”) című izr. betegápoló és temető egyesület saját kórházának nagytermében f. hó 13-án tartotta 117-ik évi rendes közgyűlését. A megejtett tisztújításnál egyesületi elnökké: *Zinner Henrik*, pénztárnokká: *Schön Sándor*, I. ellenőrré: *Löwi Adolf*, II. ellenőrré: *Weinberger Mór*, havi gondnokokká: *Teich Ignác*, *Klein Márton* és *Klein Mór* választattak. A képviselő-testület következő tagokból alakított meg: *Burger Samu*, *Burger Adolf*, *Friedlieber Albert*, *Gross Adolf*, *Haas Lipót*, *Kelner József*, *Reichard Bernát* id., *Reichard Dávid*, *Klein Mór* szg. *Schwarz Bernát* és *Teich Zsigmond*. Az évi jelentés nyomán csak elismeréssel regisztrálhatjuk, hogy a nemes célokat követő egyesület ez évben is jelentékeny szolgálatokat tett a vallási kegyelet és humanizmus oltárai körül; az egyesületnek jótékony kiadásai a lezárt 1888. évben ugyanis 2680

frtra rugnak. Jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az egyesület S. a.-Ujhely város érdemes képviselő-testületének, mely az izr. temető folytatólagos körülkerítéséhez 50 db colápfát ajándékozott és zimonyi Schwartz Árminnak, ki egy egész szoba berendezési tárgyait ajándékozta az egyesület kórháza javára.

(A „Zemplén” fekete táblája.) Nem fáradsz bele a sors újabb és újabb csapásokat mérni reánk. Szárazság, tűzvész, filokszera, nem ritkán ragadós betegségek stb. láncolatát képezik a csapásoknak, melyek vagyonosodásunknak, szaporodásunknak utját állják. E csapások legtöbbjével szemben tehetetlenek vagyunk és meg kell adni magunkat sorsunknak; de van ezek közt egy, melylyel szemben nem vagyunk kénszerűlve tétlenül tűrni a nyomorúságot, hanem kötelességünk védeni magunkat ellenében és ez — *a Ronyva patak kiapadt, ronda ágyából kibővült döglétes víz*, mely nemcsak a „Diána” közkert környékén, hanem a Korona-utca alsó részében fekvő házak udvaraiban is elterjedve, főképen este, elszédítő, bűzhödő levegővel tölti be a lakásokat, úgy hogy az ember a legtikasztóbb melegben is kénytelen a szoba ablakait hermetice bezárni. A lakosság közegészségi érdekeinek megóvása céljából a „Zemplén” nem egyszer, legutóbb pedig a mult nyáron érelyesen szólalt föl ez ázsiai rondaság ellen, de fájdalom, eredménytelenül; a *Ronyvából ez idén százsorta nagyobb mértékben terjeng a hálálvész levegő, mert a patak kiszáradt medrébe víz helyett a kloákáknak undort keltő piszkosja folyik ki a Korona-utca vonalát átszelő patak-mederbe!* Ennélfogva alólírottak bátrak vagyunk ismételni a „Zemplén” mult évi fölszólalását: „Ugyan kérjük a közegészségügyi közegeket, kérjük a járás főszolgabíróját, mint rendőrfőnököt és kérjük a város főbiráját és orvosát: soha sem mentek még át a Korona-utcából a „Diána”-ba vezető hidon? — vagy ha ámentek s érezték a Ronyva medréből kijövő dögléves bűzösséget, nem gondoltak-e arra, hogy itt mégis csak tenni kell valamit.” Hiszen ha még soká tartana a „more patrio”-féle folytonos takarítás, nemszólás, elnézés, mint ezt ezen *elsőrendű életkérdésre* nézve tapasztaljuk, bizony elérnők, hogy a Ronyvamenti városrészes nemskára lakhatatlanná válne. Azért mulhatatlan szükséges, hogy e baj orvoslása végett mielőbb komoly munkához fogjanak. *Több Ronyvamenti lakos.**

(Szerelmi dráma.) *Gröss Róbertet*, az ujhelyi gyártelep volt inspektorát és családját ért megrendítő sorscsapásról egyik fővárosi lapírtunk a következő tudósítást hozta: „Szerdán, jun. 12-én, délután a bécsi vonattal egy igen elegánsan öltözött, feltűnő szépségű fiatal hölgy s egy, nálánál csak kevéssel idősebb fiatal ember érkeztek Bécs-ujhelybe s nyitott bérkocsin a „Szarvashoz” címzett vendéglőbe hajtottak, hol szobát béreltek. A szobában csak rövid ideig maradtak, s a vendéglő közelében levő parkba mentek, hol egész estig sétálgattak. Ekkor visszatértek a vendéglőbe s megvacsoráltak, miközben pezsgőt is ittak. A fiatal pár a legjobb hangulatban volt, és senkisé hitte volna, hogy másnap már önkézüleg válnak meg az élettől, mely nekik még annyi örömet ígért. . . . Éjjel 10 órákor szobájukba vonultak vissza. Másnap reggel 11 óra tájban a szolgaszemélyzet lövéseket hallott a fiatalok szobájából. Feltörték az ajtót, de segíteni már nem lehetett. Mind a ketten élettelenül feküdtek egymás mellett a pamtagon. A hölgy szíve fölött két lösebe volt s ezenfelül kézcsuklójának erei is át voltak vágva és ömlött belőlük a vér. A fiatal ember saját magának jobb mellebe lötte a halálos golyót. Az asztalon boritékokban öt levél feküdt és nyílt papírlap, melynek tartalmából megtudták, hogy a fiatal pár közakarattal vált meg az élettől. A fiatal ember *Went Károly* vezérőrnagynak, a linzi 5. gyalogdandár parancsnokának fia, 22 éves volt s a bécsi orvosi egyetem hallgatója. A leány a *M. E. K. V. ujhelyi gyártelepi volt igazgatójának, Gross Robertnek* 18 éves leánya, *Mici*. A fiatal *Wentnek* egyik fivére a bécsujhelyi katonai akadémia növendéke. — Utólagosan még a következőket jelentik: A fiatalok már kedden tünnek el hazulról, aggodalmat keltő körülmények között. *Went Mór* anyjánál lakott, a *Liechtenstein-Strasse* 61. számú házban, s csak néhány lépésnyire innét, az *Alserbachstrasse* 11. számú házban laknak *Gross* kisasszony szülei. A két családnak sejtelve sem volt rendkívüli gonddal nevelt gyermekeik szerelmi viszonyáról. A leánynak semmi alapos oka sem volt attól tartani, hogy idővel ne nyujthassa kezét szíve választottjának. Hogy melyeknek jutott eszébe a közös öngyilkosság, leveleikből nem tűnik ki, az azonban kétségtelen, hogy e szerencsétlen gondolattal távoztak el hazulról. *Gross Mici* kisasszony kedden délután a kapusné által hivatta le az utcára kedvesét. A fiatal ember néhány perc mulva lejött s a szerelmesek, úgy látszik, még az nap távoztak el Bécsből. A szülők mánap reggel

* Megnyugtatósul mondhatjuk, hogy az alispán helyettese e tárgyban rendeletet intézett a járási főszolgabíróhoz. Várjuk be tehát türelmesen, mit fog ez újabb hatósági intézkedés eredményezni. Szerk.

jelentést tettek a rendőrségnél, mely hasztalan kereste őket, míg végre a bécsújhegyi polgármesteri hivatal táviratilag értesítette a szülőket gyermekeik tragikus haláláról. Az ifjú atyja s Gross kisasszony rokoni részéről L. kapitány utaztak Bécs-Ujhelybe, hol a szerencsétlen fiatal párt közös sírba temették.

(Nyári multság.) Az ujhelyi önkéntes tűzoltó egyesület mindenkor általános kedveltségnek örvendő látogatott nyári multságát ma tartja a »Torzsás«-on. Az olvasókör részéről ma egy hete szintén a »Torzsás«-on rendezett multság szép közönséget hozott össze. Bőséges szíveslátás, párosulva a legjobb kedvvel, áradozott a levelesben táncoló párok között úgy, mint a duosan terített asztalok körül késő éjjelig. Kivetni való igazán, csak a rossz muzsika lehetett, mely eszünkbe juttatta, hogy a vén cigány mindennap egy nótát felejt.

(Vizbefut.) Waldmann Mór 21 éves, órásság, Waldmann Izidor ujhelyi órásság és ékszerkereskedőnek fia, e hó 17-én a Ronyvára fut. Valóság a sors szatirája a szerencsétlen végzet. A Ronyvára futni, melynek medrében víz nem foly, hanem piszkos mocsaraiból fölszálló bűzhödött léggör fertőzötteti a forrásától tikkadt levegőt. Itt fönt a Hartai malom mellett a Ronyva medrének katlanszerű képződésében rekedt meg annyi víz, hogy benne a tisztaságra nem fényes ember fűrődhessék. A víz különben általában sekély; térdig, derékig ér, csak a katlan északi részén, hol a part összeszorul, van egy körülbelől másfél ölnyi mély s alig két négyszögölnyi terjedékű gödör, melybe »per koph« szoktak volt ugrálni s a diákéletben úgy hívják, hogy a »nagy kut«, az uszni nem tudó által került, félelmes hely. Ebbe a gödörbe sodorta a szerencsétlen, különben jóvaló munkás ifjut balvégzete, hogy piszkos vízben leljen nyomorult halált, melyből uszni tudó gyáva társai, ahelyett, hogy egy szij-, ruhadarab, vagy botnyújtással, vagy egy két lökéssel segítették volna ki: tétlenül, fejvesztett öbégatással futkosva a parton lettek erkölcsi részeseivé fuldokló társuk halálának. Gyászoló szülői a szerető gyermeket vesztették az elhunytban s fájdalomra enyhitőleg hathatott a tömeges részvét, mely másnap temetésén nyilvánult.

(Gyászír.) Özv. Horváth Béláné, szül. Nagyiványi Fekete Jolán, mint özvegye; Horváth Mihály és neje Szenczy Terézia, mint szülők; Szenczy Lila, mint nagynénje; Horváth István, mint testvér és neje; Dobay Lajosné, szül. Dienes Boriska, mint testvér és Dobay Lajos, mint sógora s gyermekük Jolán; özv. Fekete Józsefné, mint anyósa; Tóth Lajos, mint nagybátyja és neje; Fekete Jenő, cs. és kir. hadnagy, mint sógora, mély fájdalommal jelentik hrasztoviczai és nagykáméri Horváth Béla, m. kir. pénzügyi fogalmazónak élete 31 ik évében, f. 1889. évi június 22-én, hajnali 2 órakor hosszas szenvedés után történt csendes kimúltát. Hült tetemei f. hó 23-án, vasárnap d. u. 5 órakor a ref. helvét hitvallású egyház szertartása szerint lesznek a helybeli református sírkertben örök nyugalomba helyezendők. S.-a. Ujhely, 1889. június 22-én. Béke lengjen a legjobb férj, gyermek és testvér hamvai felett!

(Lisztkai diszpolgár.) O. Liszka nagyközség képviselőtestülete f. hó 16-án tartott ülésében Frisch Herman tokaj-hegyaljai szőlő nagybirtokos, krakkói lakost, abból az alkalomból hogy az ottani tűzoltóságnak 100 főt ajándékozott diszpolgárrá választotta.

(Jégverés.) Hivatalos jelentés szerint Kis-Kemenzse község határát e hó 16-án a jég teljesen elverte.

(Uj szer a filokszera ellen.) Zlmányi Alajos írja az Egyetértésben: »egy általam e célra összeállított gépezet segítségével mult évi júliusban fojtó léget állítottam elő és azt a tőkék mellett a földbe benyomtam oly tőkékkel, melyeket a filokszera erősen megtámadott s e miatt elszármultak, leveleik elsárgultak, halványok, betegek voltak, fürtöket nem hoztak, de még végkép nem voltak elveszve. Természetes, hogy ezen első kísérlet eszközeit és a műtétet nagyon primitív módon lehetett alkalmazni. És mégis e művelet után egy hónapra minden töke levelei megzöldültek, felüdültek. Abban az évszakban, augusztusban, a növények természeti fejlődése és további növése arra az évre már megszűnő, a veszteség tovább nem nőtték, de amely újabb levélké a tőkéből előbujtak, azok egészséges zöldek voltak, és maradtak a szüret bevégezéséig, az összes szőlőlevelek ősz lehallásáig. A műtét első hatása tehát határozottan sikeresnek mondható, de e siker terjedelmét akkor még nem lehetett biztosan meghatározni s ezt a tavaszi fejlődés ideje előtt nem is lehetett várni. Most azonban, hogy május közepén szemlét tartottam, az ekkép műtét alá vett, mintegy 700, erősen megtámadva volt beteg töke — alig 10 töke kivételével — mindannyi kihajtott levelei zöldek s nagyobb része fürtöket is hozott. Igaz, hogy még további kérdés marad, vajjon a fürtök miként fejlődnek, megérlelődnek-e és a tőkék szüretképesekké válnak-e? de az eddigi eredmény feljogosít a legjobb reményre.

(Egresből írják), hogy az ottani közs. elemi népiskolában a tanévet bezáró vizsgálatot f. hó 16-án

a d. u. órákban tartották meg Cseley Lajos elnöke alatt. Az iskolaszék tagjain kívül ott volt a község apraja, nagya. A tanterem zsumfolásig megtelt érdeklődőkkel, s akik a tanterembe nem juthattak, azok a nyitott ablakokon át nézték és hallgatták a vizsgálat lefolyását. A vizsgálatot d. u. 3 órakor az elnök alkalmi beszéddel nyitotta meg, melyben az iskoláztatás nagy fontosságát, továbbá a magyarosítás ügyét hangsúlyozta. És teli 6 órakor nyert a vizsgálat befejezést, amikor is az elnök 11 növendéket igen szép és hasznos taneszközökkel jutalmazott meg a magyar beszédben tett szép előhaladásukért. Bátor és szabatos feleleteivel két cigány fiú is magára vonta az elnök figyelmét, ezek is kaptak pénzadományt. Megemlékezett végül az elnök Marikóvszky János tanítóról, midőn a szülők nevében is a legszebb és legértékesebb jutalommal, a teljes előismeréssel adózott neki. Csak nem régen vettünk buscuzt öszinte sajnálattal Görgey Pál iskolaszéki volt elnöktől. Ma örömmel üdvözöljük utódjunkt Cseley Lajost, az iskolaszéknek új és nemesbuzgalmu elnökét. Adja az ég, hogy sok éven át tisztelheszük őt elnökünkül, és hogy elnöksége alatt szerény községünk iskolája szép fejlődve szolgálhasson a nemzeti köznevelés szent ügyének.

(Mérgek kigyó.) R. O. Huttáról írja tudósítónk hogy ottan Baran Lajosné, a mint fiúért ment a rétre, lábujján megcsipte egy kigyó, mire a szerencsétlen asszony ájultan rogyott a földre. Kis lánya, ki szintén vele volt, lélekszakadva futott haza apjához, hogy neki a hallatlan esetet tudtul adja. Baran rögtön orvost hozott s remélik hogy a szerencsétlenül járt asszonyt megmenthetik. Ez az eset nagy izgatottságban tartja most a hutaiakat, annyival is inkább, mert ez ideig ottan mérgek kigyónak még csak a híre sem hallottak.

(Uj-Tátrafüreden) f. hó 19-ig az állandó vendégek száma 129, a napi vendégek hozzászámításával pedig a látogatók száma 508 volt.

(Az égetteért) Sárospatak város gazdaközönsége f. hó 16-án délután az ottani tüzkarosultak javára sorsolással összekötött népnepélyféle multságot rendezett díj versenyekkel összekötte. A jó zene, olcsó bor, sorsjáték és mulattató versenyek déltől a késő éjjelig folyton a legjobb hangulatban tartották a mintegy 7—800 főre menő közönséget. Ugy tudjuk, hogy a tetemes kiadás és olcsó bemeneti jegyek (5 és 20 kr.) dacára ezen újabb formájú nyári multság némi jövedelmet is hozott a tüzkarosultak javára. Előismeréssel adózunk Molnár János rend. biz. elnöknek, aki szerencsés kézzel tudott a gazdaközönségnek egy vig napot, a tüzkarosultaknak pedig némi anyagi segítséget nyújtani.

(Nyilvános köszönet és nyugtázás.) Sárospatak f. hó 16-án a tüzkarosultak javára rendezett multságban a bemeneti jegyen felül fizettek: Kertész Mihály 80, Lóvi fogy. adószedő 90, Nizner hordógyáros 80, Steinfeld Béla 50, Pataki Sándor 60, Reményi Vendel 50, Goreczky Sándorné 60, Trojna Ferencné 10 krt. Készséggel köszönöm meg a tüzkarosultak nevében eme felülfizetéseket, azonfelül köszönöm a rendezőbizottság összes tagjainak, különösképpen pedig: Vizsolyi Károly, Erdei Gábor, Szabó Ferenc, Enczinger János versenybírák; Boros József, Molnár János, Kézi Péter, Molnár Miklós pénztárosok; Héja Péter, Tóth László, Vass István borkezelők szíves közreműködését. Sárospatak, 1889. június 18-án. Molnár János, rend. biz. elnök.

Nyilvános számadás, a Sárospatakon és Józseffalván f. évi június 7-én dühöngött tüzvész által károsultak fölsejlesztésére S.-a. Ujhely város elöljárósága által kibocsátott gyűjtődiven befolyt adományokról.

Gyula Lajos Adorján, Orosz Mihály 1—1 ft, Zajka József 60, Sztrapkovits Imre 20, Fendrich Miksa 40, Benik Béla 20, Csehy Péter 50, N. N. 10, N. N. 10, N. N. 20, Nagy Lajos Béla 50, Szépkuty Antal 50, Deutsch Hersko fia 30, Hercz Kálmán 30, Freund J. Sam. 30, Elkan Preisz 30, Schwarcz Iguác 40, Klein Mózes bádogos 50, Blumenfeld 20, Waller Lipót 60, Guttman Márkus 50, ifj. Reichard Márkus 25, N. N. 40, Matterny József 50, N. N. 60, Kossuth János 50, Gottlieb Sámuel 30, Nyomárkay J. 50, Illaszevics László 50, Friedlieb Albert 50, Lipschitz Adolf 40, Klein Mór 50 kr, S.-a. ujhelyi takarékpénztár 5 ft, N. N., Szunyoghy Dezső, Dókus Mihály, Nyomárkay Kálmán 1—1 ft, S.-a. ujhelyi népbank mint takarékpénztár, S.-a. ujhelyi polg. takarékpénztár és hitelegylet, Ker. bank 2—2 ft, Balogh, Dr. Kálniczky Géza, Szilágyi Béla, Szöllősi Arthur, N. N., Br. Gaizler, Ujfalussy Endre, Szentgyörgyi Dezső, Hlavathy Elek, Schwarczman Gusztáv, Fridrich Antal, Egy bizonyos, Perlstein József, Halász József, Wihs Keresztély, Teich Zsigmond, Abrahamovits Mór, Zlinszky Ilka, Pataky Miklós, Krizsó Tamás, Dr. Szepessy, Németh Nándor, N. N. 1—1 ft, Krikbaum Gyula, Friedrich Mór, Lövy Adolf, Schweiger Ignác, Klein Salamon, Csernyiczky Mihály, N. N. 30—30 kr, N. N., N. N. 20—20 kr, Deutsch Abraham, Gottlieb Márton, Dutkiewicz Medárd 40—40 kr, Teich Ignác, J. Waldman, Némethy Bertalan, Szamosy Jenő, ifj. Reichard Gyula, Szendrey Mária, Roth Ber-

nát, R. J. Hegyi S. Gyula, Frisch Herman, Lefkovits Ignác 50—50 kr, N. N., Grünbaum és Klein, Árm. 30—30 kr., N. N., Szalay Pál, Weisz Zsigmond 20—20 kr., K. J. 10 kr, Schmidtó János, Schön Sándor 2—2 ft, Szentgyörgyi Vilmos, N. N., N. N., Verhovay Gyula, Dr. Chyzer Kornél, Bánóczy Kálmán, Korinkó János, Fischer, Dr. Schön Hugó, Lácza Elek, Reichard testvérek, Abonyi D. Mór, Rose József, Schwarcz Bernát 1—1 ft, Pollacsek Márton, N. N., N. N., Weisz Adolf, Kincsesy, Bolgáry, Roth Izrael, Csaszlovszky, Rosenberg Sámuel, Bauer, Malárcsik József, Jakubovics Ármín, Roth József, Csákó Imre 50—50 kr., Lazarovits Adolf, Sweiger Dávid 40—40 kr., N. N., Weinberger József, N. N., Weisz Róza, N. N., Stark Mór, Grosz Vilmos 30—30 kr, N. N., Dofkay, Guttman Salamon, Magazinier E., N. N., Soma Roth, Roth Soma, Stark Jakab, Glück Ignác, Safir Márkus, Reichard, Frenkel Lipót, Frischman 20—20 kr., N. N. 10 kr. Összesen 96 ft 55 kr., mely öszeg 1. hó 19-én küldetett el Sárospatak város főbírájához.

Budapesti Hírlap. (Szerkesztők és laptulajdonosok: Csukási József és Rákosi Jenő.) A Budapesti Hírlap-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét: minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: **magyarság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely pártatlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a Budapesti Hírlap érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak. A külső dolgozó társak egész seregén kívül a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény fölül rendes levelezn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a Budapesti Hírlap arról rögtön ne adjon hí és kimerítő tudósítást. A Budapesti Hírlap politikai cikkei Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünwald Béla, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal, híven a lap független, magyar, pártérdekeket nem ismerő szelleméhez. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleti fölül távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, mindkétl minden városban, sőt nagyobb községben is bir a lap. Budapesti Hírlap távirati tudósításai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Európa összes metropolisáiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, akik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton odafutó híreket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósítók kívül minden fontosabb esemény fölül a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A Budapesti Hírlap e célokra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi elelőtt 10 évvel még egy-egy hírlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A Budapesti Hírlap Tárcarovat a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napirovatokat kitűnő zurnaliszták szerkesztik s a helyi értesülés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényeségi rovatok külön-külön szerkesztői a főváros sőtét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a Budapesti Hírlap helyét foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szüksége van. — Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 ft, félévre 7 ft, negyedévre 3 ft 50 kr., egy hóra 1 ft 20 kr. Az előfizetések vidékről legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A Budapesti Hírlap kiadó-hivatalának, IV. körület, kalap utca 16. szám.

TANÜGYI ROVAT.

Jelentés. Az ev. ref. elemi iskolák vizsgálati a következőképen fognak megtartani: Jun. 30-án d. e. 8—10 ig az I—II. osztályok, 10—12-ig a III—VI. osztályok vizsgálati; d. u. 2—4-ig a leányiskolata vizsgálati. Mindezekre a vizsgálatokra, melyek a vármegyeház nagytermében lesznek, a szülők és nevelésügyi barátok tisztelettel meghívotnak. Az egyházi előjáróság.

A s. a. ujhelyi ipariskolában a vizsgák következő rendben fognak megtartani: Vasárnap, azaz f. hó 23-án d. u. 3—4-ig rajzvizsga. 4 órától a II. osztály vizsgája fog megkezdetni. Hétfőn d. u. 5 órától a III. osztály fog megvizsgálatni a ref. iskola termében. Kedden az I. A), szerdán az I. B) osztályok a Klastrom-épület termében. Csütörtökön ugyancsak d. u. 5 órától kezdve a B) előkészítő osztály, pénteken az A) elők. osztály lesz megvizsgálandó a gör. kath., illetve a róm. kath. iskola termében. Midőn a vizsgák rendjéről értesítjük a t. közönséget, egyszersmind tudomására hozzuk, hogy az iparos tanulóknak szabályszerint történő munkakiállítására f. hó 30-án d. u. 3 órakor a torna-csarnokban fog megnyitni. Az ipartanodai bizottság.

Értesítés. A helybeli izr. elemi népiskolában az 1889. isk. évi záróvizsgálatok a következő rendben fognak megtartani: Június 30-án, délelőtt 8—12 óráig az I. és II. fuosztály, délután 2—6 óráig a III. és IV. fuosztály héber vizsgálati; jul. 2-án d. e. 8—12 óráig az egyesített leányoszt., d. u. 2—6 óráig az egyesített III. és IV. leányosztály vizsgálati; július 3-án délelőtt 8—12 óráig az I. fuoszt., d. u. 2—6 óráig a II. fuoszt. vizsgálati; végre jul. 4-én d. e. 8—12 óráig a III. fuoszt., d. u. pedig 2—6 óráig a IV. fuoszt. vizsgálati. Ezen vizsgálatokra a t. szülők és a tanügy barátai ezennel tisztelettel meghivat-

189. S.-a-Ujhely, 1889. jun. 21. Friedlieber Albert, kolozsvári elnök és h. igazgató.

Beküldetett. A helybeli aut. orth. izr. hitközség által tartott elemi népiskolában az év záró vizsgálatok f. hó 24-én fognak a következő rendben megtartani: délelőtti 9 órától a III. és IV., délutáni 3 órától kezdve pedig az I. és II. osztályban; melyekre a t. szülők és tanügy barátok tisztelettel meghívhatnak. S.-a-Ujhely, 1889. jun. 21. Bródy Zsigmond, isk. sz. elnök.

CSARNOK,

A szerelemlről.*)

Hölgyeim és Uraim!

Megvallom, csak ingadozva és nem minden aggodalom nélkül lépek önök elébe ismét oly tárggyal, mely már címe után ítélve, nem lehet sem korára, sem pedig tartalmára nézve új; mert a világ teremtése óta, életbölcsesek nézete szerint, az éhség kívül a szerelem az, mely egyrészt valamennyi élőlényt fentart, másrészt pedig hol van az a teremtmény, mely habár ős állapotában és saját nyelvén is, de legalább egyszer a szerelemlről nem zengett volna?!

De felbátorított ezen újabb kísérletre ama felette rokonszenves és megtisztelő fogadtatás, melyben tavaly egy hasonló tárggyal (A házasságról) szóló előadásom, e teremben részesült; továbbá, vagyis mindenekelőtt egy szép nő kérelme és buzdítása, hogy az elsőhöz hasonló alkalomkor ha valamiről, ugy a szerelemlről beszéljek el valami hasznosat és magától értetű, élvezeteseget; és én megvallom, nagyra becsülöm és mindig megszóktam szívelni ama francia közmondást, mely azt tartja, hogy: amit a nő akar, azt az isten is akarja!

Buzdított engem ama tapasztalaton alapuló meggyőződés, miszerint a szerelem világában az tud legtöbbet — és a legjobbat — ki legritkábban élt vissza vele!

Végre pedig győzött ingadozásomon ama lehet modern, de korántsem jogosulatlan és különálló nézetem, miszerint *mal napság* téves az olyan eljárás, mely az emberi természet születte nyilvánulásokat, még ha gyengéknek is nevezhetők, sőt ha kihágásoknak is nőttek ki magukat, szent hazugságokból készített u. n. galéni kenőcsöcsel, vagy a félreértett emberszeretet komoly redővel szeretné mindenekelőtt betakarni és aztán meg is gyógyítani; a helyett, hogy azokat szabadon kitárná és ha nem is többé, tüzzel és vassal, de a józan ész következtéseiből eredt szerekkel orvosolná.

S ezen erős meggyőződésből meritem egy-szersmind ama bátorságot is, hogy előszeretettel választok oly előadási tárggyakat, melyek noha igen természetes és régi dolgokat érintenek, mégis bizonyos *ujdonság* zománcát nem nélkülözik.

Jól tudom ugyan, hogy ezen nyilvános vallomásom, nem kevés gáncsolóra fog akadni; sőt állítani merném, hogy még tisztelt hallgatóim közül is némelyik, nem a legdiszesebb címmel fog megtisztelni, mi helyest meghallja, mi mindent és minden körből, a mi különben is rendes körülmények közt a titokzatosnak *szemérmertesség* bő köpenyében szokott burkolódnia, a nyilvánosság elébe hurcolok.

Én előttem, mint minden itész előtt, erre csak *egy* okadatolt felelet létezik; és ez az, hogy a művészetben a *szépség*, a tudományban az *igazság* az egyedüli mérvadó!

»Mert az igazi szép — mondja egyik olasz bölcsész és itész — , akár szerelemlről, akár pedig bűnről beszél hozzánk és mutassa bár nekünk Venus Urániát, vagy Venus Pandemiát: egyaránt kiváló, kimagasló és ennek folytán a művészethez tartozik. Hiába küzdenek ellene, szóval tettel, azért a művészetből senki el nem vitathatja, hogy a szépet ne *saját felfogása* szerint ábrázolja, és hogy valami titokzatos művészi alkotás által, a jóvendőbeli korszak fátylát fel ne lobbantsa! S hasonlóképen mint a művészetben a szép az egyeduralgató, ugy a tudományban is csak *egy* valódi itenség létezik és létezhetik — és ez az *igazság*!

A mi pedig egyszer igazság volt, megmarad annak örökké, mert ez létének egyedüli feltétele. Élt az a teremtés első percétől kezdve, él ma is, és élni fog a mindenség utolsó pillanatáig, tekintet nélkül a legnagyobb természeti hatalomra — az időre, mely csak a ruhát tépi le róla, melybe különböző korszakok öltöztetik, de lényegét érin tetlenül hagyja.

S ilyen »örök igazság« a *szerelem* is, melyről most önöknek szólni akarok. Ki kételkednék abban, hogy volt, ki, hogy van? Hisz látjuk minden nap, tapasztaljuk minden percben! Hogy kicsoda? honnan jött? hová vezet? mind oly kérdések, melyekre a mi philosophiánk mindeddig csak kétséges sikerrel válaszolt. De van *egy* kérés,

melyre meg tudunk felelni; határozottan minden ellenvetés nélkül és ez, hogy *milyen* a szerelem? A *valódi* szerelem és nem a szerelmi ömlengés, vagyis alszerelem *Józan* ember szemében; örületes játék, életre — halálra; a *szerelem* szívében azonban kinos gyönyörűség, édes gyötrellem, halálos boldogság!

Van szerelem, mely nagygyá tesz, felmagasztal; van, mely összetépi az ifjúságot, a lélek derült világát és egy egész gazdag életet darabokra tör. És oly szerelem is van, mely gyöngé, léha szívekbe hősi erőt önt; mely erőt ad az életre, vagy bátorságot a halálra. De olyan szerelem nincs, a melyet el ne lehetne felelni! A mit elfelejtünk az talán egy mély érzélem, sőt lehet minden, csak nem szerelem! Mert a szerelem örök, *megoszthatatlan* és *egy*; mi helyest egy idegen gondolat vagy érzélem árnyéka megosztja, már nem szerelem; mi helyest lehetőségeket keres magán *kívül*, mi helyest megakadlni készül a társadalom viszonyaival, vagy az élet igényeivel, már nem szerelem; mi helyest ki tud békülni a boldogság apró töredékein egy egész élet boldogságával, már nem szerelem, mi helyest az élet ismert sanyarúságait a halál ismeretlen boldogságán felül helyezi, már nem szerelem, nem valódi szerelem! Mert a *valódi* szerelem talán az egyedüli szenvedély, a mely sem a jövőn, sem a multon nem agóódik.

A valódi szerelem lehet szelid, mint a házi galamb és vad, mint a numidiai oroszlán; egyszerű, mint az ar imádsága és összekuszált, mint egy eszeveszett kétségbeesés; tartózkodó mint az ártatlan szüziesség és dühöngő mint a felkorbácsoló tenger; félnék, mint az első vallomás és vakmerő, mint az örjüngő; szerény mint a tapasztalatlan ifju és telhetetlen, mint a szemek kéjelgése; bőséges, mint a kiapadhatlan forrás és sóvárgó vágygyal telt, mint a tudós búvárkodás; nyílt, mint a ragyogó ég és titokteljes, mint a ravasz gonoszság.

A valódi szerelem *lényege*: két test, két szív, de csak *egy* lélek, egy gondolat! — A szerelem egyedüli gondolata azonban a birvágy; a birvágy testestől-lekestől, egybefűző kapcsa pedig: a csók, a szerelemnek *néma, fenséges dala*!

És még *minő* a szerelem csókja! Édesesebb ez a méznél, forróbb a tűznél, mámorítóbb a mákonytól! Azok csókjában, kik *igazán* szeretnek, a boldogság rejtőzik, vagy a halál; mert édesesebbnek találják az *egyesülést* a halálban, mint a *szakadást* az életben!

A szerelem mindegyik részén *önző*; de ép ebben van kölcsönös boldogsága. Mert ahol két szív szerelemben egyesül, ott a különlet gondolata nem ébred fel soha; egyik az, ami a másik; egy a gyönyörűségök, egy a bánatuk; a gyönyör mámorában rettegnek a haláltól, de egy pillanat üdvösségéért — eldobják az életet!

A szerelem éltető *eleme*: a feltétlen bizalom, halálos *ellene* pedig az örök féltékenység; mert a megingatott bizalom kételkedés szül és a kételkedés a szerelem lassu, de biztos halála! Ellenben a féltékenység nem egyéb, mint: bók a szerelem tárggya iránt, de sértés magára a szeretőre nézve! Mindamellet jaj, *százszor* jaj annak a szívnek, melyet a féltékenység ráz fel nyugalmából!

A ki *féltékenyen* szeret, nincs annak sem éjjele, se nappala, de még egy nyugodt perce sem! Örökké győtri a bizonytalanság, örökké marja az a gondolat: hát ha mégis — hátha megcsal?! Azért a féltékenység joggal: a szerelem tengerének sava! — A szerelem az *érzéklőség* megtestesült léte; mindamellet egyes érzelmei: anyjuknak legmostohább gyermekei! Ugyanis a szerelem céljai elérésében roppant körütekintő és mégis *vak*; mert bérminő veszély közeledik a szerelmes felé, ő soha nem látja; örvény szélére juthat bár, ő mégsem veszi észre!

De a szerelem azonkivül céljai elérésében még a legfinomabb hallásu is; és mégis *süket*! Mert bármily hangosan is kiáltson a józan és a szerelmesek fülébe, hogy *vigyázz!*, nekik mindig csak egy hangzik, hogy: *nász!*

Ilyen a szerelem!

De bármennyire hiven ecseteltem légyen a szerelem minőségét, önök mégis csak azt kérdezik tőlem és méltán: hát végre is, mi az a szerelem?

E diszes közönség mindkét nembeli *»tapasztalatlanai,«* vagyis *»naivjai«* számára ime fogalma: Rimmel és pedig költővel felelve — Mirza-Shaffy szerint a szerelem — gyötrellem! Petőfi szerint a szerelem — sötét verem! Ellenben rim nélkül és gyakorlati szempontból tekintve Zilahy szerint: »Lemondani mindenről, kiszakítani a szívből minden élmélet, odavetni szívet, dicsőséget, világot egy asszonyért minden reményeidet és érezni, hogy ez az asszony való: ez a szerelem! Érez a világ közepette, hol mindenki szenved, hogy boldog vagy. Ismerni a csalfa emberek között egy szívet, mely hü fog maradni; ajkakat, melyek érted imádkoznak, szemeket, melyek csak neked nyílnak és nem adnak okot a féltékenységre. Ismerni egy lényt, melynek istene vagy, mert boldogitád; egy menyországot, mely kedvesedben áll előtted. Erről azt modják, hogy az a szerelem és valóban az, melytől csak a halál fog elválasztani.« (Zilahy.)

Szerintem pedig; A szerelem a szerelmesek tűzpróbája és a *házasság előiskolája*! Azért anygylom, csak oly férfit válassz, kinek jelleme e tüzön már meg acéleződött és *boldogságod* örökké fog tartani; ellenben jámborom, csak oly nőt végy el, ki már ama a tűzpróbán szerencsésen keresztül ment és *hűsége* tántoríthatlan lesz.

(Vége köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Tokaj-Hegyalja pusztulása.

Hajdan és még nem régen is a Tokaj-Hegyalja szüretkor az ország főnemeseinek, az ország legfőbb méltóságainak s az akkor még nem fogyott nemességnek a fő találkozási helye volt, mert őszszel minden uri család a szüreti időt, ugy mint mostan a nyarat a fürdőben, a Tokaj-Hegyalján töltötte. Egyik cél volt ez arra is, hogy ott az ország minden részéből ide seregleggel érkezni és leggyakrabban az országos dolgokat és politikai eseményeket előkészíteni, gyakran a magán ügyeket is elintézni lehessen.

A családok akkor hintók és társzekerekkel érkeztek, minthogy akkor még vasut nem volt. Itt történt a hajadonok, a férjhezadó és serdülő leányok bemutatása. A nemzet fiatalága itt délcgettette paripáját, hódításokat itt tett a szépnem kiválasztottjai között.

Egyszóval az ország színe-java a Tokaj-Hegyalján szüretelt; akkor divat volt itt szüretelni.

Ekkor a tokaj-hegyaljai szőlő egymaga is kincset ért, borát pedig csak a legkitünőbb asztalok csepegtethették mint nektárt a pohár-, kehely- vagy billikomba, s mert a fejedelmek asztalán is a legkitünőbb bor a tokaj-hegyaljai volt, így az akkor nagy értékű volt.

Ily viszonyok között meg lévén a tokaj-hegyaljai bornak a rendkívül nagy értéke, természetes, hogy akinek csak módjában állott a Tokaj-Hegyalján szerzett magának szőlőt. De mert a szőlőterület így is kevésnek bizonyult, nem elégedtek meg a hegyek alján és derekán lévő szőlőkkel, hanem elmentek a felső kavics rétekbe, sőt fel, jebb, feljebb a hegyek tetőire, egészen a sziklákra s ottan azokat előbb ki kellett ásni, kivágni s a földet alulról hátan ama gödrökbe felhordani, hogy a nemes furmintnak, hárslevelűnek, a fehér vagy a leányszőlőnek sat. ágyát vetve, oda azok beültethetők legyenek.

Igy készült el a legtöbb szőlő, s hogy a szőlőknek mily becse volt, mutatja az, hogy midőn már a legjobb fekvések így módon be lettek ültetve, a másodrendű fekvésű helyek is felkaroltattak; sőt még oly területek is, melyek kevésbé jó fekvésűknél fogva nem nyujthattak oly biztató kilátást a királyborok termelésére. S mert az ország színe-java itt mulatott, itt épült számtalan borház s a tokaj-hegyaljai városok is ujja épülvén, így hegyen völgyön vig dana hangzott s a mádi bál hirnevesége és jelentősége is azon időből származván, fogalmat nyujthat a Tokaj-Hegyaljának akkori fényéről, nemzetgazdasági és politikai nagy szerepéről.

Hogy kereskedelmi tekintetben is mily fontos volt a Tokaj-Hegyalja, igazolja az, hogy akkor midőn még vasut nem volt, s tengelyen kellett az árukat is szállítani, a bécsi, budapesti és debreczeni kereskedők áruikat a hadrog-kereszturi vásárra, mint főporiumra hozták be s rendszerint a legdivatosabb és legdrágább holmik itt voltak első sorban kaphatók, s azok Magyarország felső vidékére innen vitettek széjjel.

Ily körülmények között szépen fejlődhetett a Tokaj-Hegyalja és mert ama szüretelt és ama helyen évről évre ismétlődő találkozásai az ország nemességének állandó viszonyokat teremtett, így a Tokaj-Hegyalja állandó gyülekezési ponttá és a nemzet közvagyonává, közkincsévé lön.

Természetesnek látszik, hogy Zemplénvármegye ezen időktől bir annyi főuri és mágnás családdal, kik birtokaikat is e megyében, közel a Tokaj-Hegyaljához, a szüretelt kényelmére való tekintettel szerzegettek s állandóan itt telepedvén meg, e vármegye diszére és javára valának.

Nem egy közülök foglalkozott ezek folytán előszeretettel Tokaj-Hegyalja viszonyainak emelésével s felvirágoztatásával s hervadhatatlan érdemeket szereztek a multban Br. Vay Miklós mai koronaőr és főrendiházi elnök, s gf. Andrassy György, kiknek a Zichy, Károlyi, Forgách, Degenfeld, Sztáray grófok, br. Sennyeyek, Zsedényi, Dráveczky, Szirmay, Bukovszky, Szmrecsányi, Nagy, Tóth, Szabó, Mezőssy, Somogyi, Dercsényi, Karácsonyi, Matyasóvszky stb. családok derék tagjai segédkeztek Tokaj-Hegyalja felvirágoztatásán munkálkodni.

Sok jó és balszerencse között haladt az idők folyása azóta feleltünk s a Tokaj-Hegyalja szőlőbirtokosai mindenkor azon igyekeztek, hogy az ősök munkáját fentartsák s a nemzet eme kincsét a magyarok eme büszkeségét megóvják és emeljék.

Azonban a láthatatlan sors másként határozott, s a fillokszera, e milliárdokban pusztító parányi féreg, a királyok és nemzetünk kincsét is megtámadták, s ott, hol hajdan az ország színe-java vigadni s az ország sorsát is intézni gyült

*] A zemplénvármegyei orvos-gyógyszerész egyesület által rendezett népszerű ismeretterjesztő esték sorozatában márc. 10-én felolvasta Dr. Wolszberg Zsigmond.

egybe, a Tokaj-Hegyalján, ma bár hasonlóan országos híri emberek gyűlnek egybe, de nem mulatni, hanem sirni a tokaj-hegyaljai világhírű szőlőknek rohamos elpusztulásán s tanácskoznia azon módok és eszközök felett, melyekkel a nemzet gyöngye, a Tokaj-Hegyalja, megmenthető és megtartható lenne.

Az országos gazdasági egyesület, mely hazánk minden közgazdasági viszonyaira való előzetes vizsgálatában nagy ügybuzgósággal igyekszik haladni, s mely e célra nagy munkásságot fejt ki, híret vevén Tokaj-Hegyalja pusztulásának, országos kirándulást rendezett hozzánk, hogy a bajt tanulmány tárgyává téve, megelőzhető s a tapasztalatok alapján elfojtható s szőlőknek fenmaradása biztosítható legyen.

Az ügy iránt érdeklődő szakértők, az orsz. borászati kormánybiztos és az orsz. gazdasági egyesület igazgatójának vezetése alatt az ország majd minden nevesebb borvidékéről f. hó 12-én Tarczalón megjelentek, ahol az Ófelsége szőlője s a vincellérképezde telepe is van s az ottan tett védekezési módok és eljárások s különféle kísérletek tétettek tanulmány tárgyává. Másnap Satoralja-Ujhelyen át gr. Andrássy Gyula nagyhírű szőlőskői telepe, melyeket Mathiász János saját rendszerben több irányban kezel. szemléltettek meg, honnan még a déli vonattal Tállyára, dr. Szabó Gyula telepére rándult a társaság, onnan másnap reggel Miskolcra s Szendrőre.

E szemle után a legnagyobb megdöbbenést okozta azon nem hitt és nem várt csapás, hogy nemzeti kincsünk, közvagyonunk, a Tokaj Hegyalja Tállyától kezdve fel S.-a.-Ujhelyig, Szőlőskőreig a pusztulás legnagyobb mérvében már a legirányosabb képet nyújtja, s hogy az elpusztulása a szőlőknek irtóztatóan rohamos.

Nincsen már határ a Tokaj-Hegyalján, hol a fillokszeri pusztítása a legnagyobb mérvű lenne, sőt egyes városok, mint Mád, Tállya, Bodrog Keresztúr, E.-Bénye s Tolcsva, Sáros Patak és S.-a.-Ujhely, Szőlőskőnek is legnagyobb része már annyira tönkre vannak téve és kipusztítva, hogy egy részükben szőlő már a folyó évben sem marad, a többiben pedig egy két év alatt nem lesz szőlő s nem lesz szüret.

Hogy mily nagy nemzeti vagyon vesz itten el, fogalmat ad, ha megtudjuk, hogy Tokaj-Hegyaljának a kataszteri hiteles adatok szerint 14,521 katr. hold szőlője volt, melynek átlagos értékét 700 fttal véve: a szőlők értéke: 10 millió 164,000 ft.

E szőlők átlagos jövedelme katr. holdankint 8 htl. á 40 ft, teszen: 4 millió 480,000 ftot, a mely után az állam, egyenes és községi pótdókból 50. ezer ftot nyert, melyhez hozzájárul a tokaj-hegyaljai 38 község lakosainak személy és kereseti adója, ami 35—45 ezer ftra megyen, és hozzájárul ezek fogyasztási adója, mely szintén cirka 57—60,000 ftra rugván, s ezek szerint, csupán az állam összesen 140—150 ezer forintot felül van érdekelve, mi a szőlőkkel együtt a semmisségbe merül.

Ha pedig figyelembe vesszük, hogy ama 38 érdekelte községben a szőlők elpusztulásával 60 ezer tősgyökeres magyar embernek esik ki szájából a kenyér, mégpedig azon magyarságnak, mely az ország ezen határmezijében, a Galiciából első sorban ideözönlő népfajok dacára, nyelvét, hazafiaságát nemcsak seprőltenül megőrizte, hanem a szőlőmivelés emelése érdekében idetelepített svábokat is képes volt teljesen megmagyarosítani és magába olvasztani: akkor láthatjuk világos képét annak, mily vesz fenyegeti az államot, a kormányt és nemzetet egyaránt; ha e vésznek eleje nem vették s Zempléni vármegye magyarságának színe-java meg nem mentetik, s ezáltal a tokaj-hegyaljai bortermelés nemzetgazdasági fontosságával megsemmisül. És csak így tűnik ki egész valóságban, hogy ez nem kisszerű helyi érdek, hogy a Tokaj-Hegyalja el ne pusztuljon, hanem hogy az odatelepített és ott lakó magyar nép megélhetése és ottan való megmaradása minden eszközzel megkísértsék és biztosítsák.

Egyik legmélyebbre ható nemzeti érdek tehát, hogy a Tokaj-Hegyalja ama 38 községe 11 városával és 60 ezer emberével el ne pusztuljon, hanem hogy otthonában megtartassék s hogy az állam, a társadalom, a magyarság vagyonban és emberben egy helyen és vidéken s egy tömegben ennyit ne veszítsen; hogy az elvagyontalanodás hontalaná és csatangolóvá ne tegye Tokaj-Hegyalja derék népét s hogy a vagyon és megélhetés hiánya ne adjon az annyira terjedő szocializmusnak tápot s hogy a ma még munkás nép ne legyen jövőben terhe, nyüge és átka a nemzetnek. Itt rendkívüli körülmények forognak fen és így rendkívüli eszközöknek gyors igénybevétele válik szükségessé, annyival is inkább, mert a Tokaj-Hegyalján a szántóföld, kivált a nép kezében, nagyon csekély, a szőlőterületeknek pedig szántóföldbe való átalakíthatása csak igen kis mértékben, az aljokban eszközölhető, amely uirapításra azonban a tokaj-hegyaljai ember anyagi ereje gyenge és elégtelen. Ipara pedig e vidéknek nincsen. Ezek folytán Tokaj-Hegyaljának létkérdése a kormány az országgyűlés legsürgősebb gond-

jai közé sorolandók és itten gyors segélyre van szükség.

Nem is kételkedünk, ha Szeged, Eperjes, N.-Károly, Torockó sorsára gondolunk, hogy a Tokaj-Hegyalja sorsa közömbös maradhatna a kormány s nemzet előtt, s nem kételkedünk, ha az elől említett nemesi családok tagjaira gondolunk, hogy szívük e vész hallatára meg ne döbbenjen, s hogy bárha e gyenge kiáltó szóra, mely azonban a reám rótt hazafiúi kötelességből ered — magukéva ne tegyék Tokaj-Hegyalja és annak magyarságának életérdekét, s hogy hatalmas befolyásukkal hazafiúi legszembetűnőbb indulatukkal minden arra alkalmas tényezőt — mozgásba ne hozzanak a Tokaj-Hegyalja megmentése és ujjaalakítása érdekében. De mi bizunk az új földmívelési miniszterben s bizunk a kormány minden egyes tagjában, hogy e kérdést nem engedik szemelhunyva önmagára s a véletlenségre.

Két irányban igényeljük főleg a támogatást, először is a valóban célravezető védekezési mód megállapítása s másodsor a szőlők ujjaalakítására a megfelelő anyagi eszközök megadása tekintetében.

A védekezési mód megállapítására azonban a tokaj-hegyaljai viszonyokkal alaposan és részletesen ösmérés szakértők volna meghallgatandók, s az így ajánlatba hozott védekezési vagy ujjaalakítási eljárás foganatosítására a megfelelő tőke hitelnyújtás utján volna közrebocsátandó.

Hogy előbb a leghelyesebb védekezési, illetve új telepítési mód a Tokaj-Hegyalja specialis viszonyaira alkalmazva állapítandó meg, ez azért szükséges, mert amint az országos bizottság tagjainak eltérő s mindég csak saját viszonyaikkól kiinduló nyilatkozataiból kitűnt, a szakértők a mai védekezési módok iránt sincsenek egy véleményen, és mert a legnagyobb részük a tokaj-hegyaljai viszonyoktól lényegesen eltérő viszonyok között élnek s ott észlelték egyik vagy másik védekezési mód előnyeit és hátrányait, s mert úgy látszik, hogy ezen téren nem a szakszerű, előre megfontolt irány tört magának utat, hanem a bizonytalanság szűlő kapkodás uralja a helyzetet, így kétszeresen indokolt, hogy ama tanácskozássra a közvetlenül érdekelte szakértők hívassanak egybe. S ha ily módon a megfelelő megoldási mód megállapított, annak kivételére s a tokaj-hegyaljai kisebb szőlőbirtokok részéről való alkalmazhatására az anyagi támogatás s az eszközök előteremtése a kormány és társadalom együttes feladata.

Ha egyes vidékek érdekében vasutak építenek, s azok után a amatgaranciát az ország vállalja el s fedezi, egyes vidékek megmentése érdekében vizek szabályoztatnak — tűz s víz által elpusztított városok ujjaépíttetnek, akkor egyes és nagy vidékek elpusztulásának meggátálása érdekében a kényeret adó szőlőmivelés fenntartása nemcsak jogosult és kötelesség, hanem az ország nemzeti érdeke is, mert 38 községnek 60 ezer emberét elveszíteni s koldusbotra juttatni: a magyar nemzet — mely számban a többi nemzetekhez ugyis nagyon gyenge — nem engedheti.

A kirándulás szakszerű eredményét folytatólag közöljük.

S.-a.-Ujhely, 1889. június hó 16.

Löcherer Andor.

Nyilt-tér.*)

Köztudomásúl.

Gyámoltam és gondokoltam, *Demjén Zoltán*, több rendbeli és könnyelmű váltóadósságot csinált s ily módon magát nagy mértékben károsítja. A törvény által biztosított jogommal és törvényes kötelességemmel élve, eddigi, valamint ezután lehető hitelezőinek tudomására hozom, hogy a *Demjén Zoltán* által hirem, tudtom és beleegyezésem nélkül csinált adósságokat kifizetni nem fogom.

Lasztócson, 1889. évi június hó 21-én.

Körtvélyessy István, s. k.

k. k. Demjén Zoltán gyám gondnoka.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztőségi posta.

G. L. urnak. A tiszteletpéldány élvezésére rá kell szolgáltatni. Ha teszi, kérelmét annak idején ajánlani fogjuk a lap tulajdonos figyelmébe.

Hegyaljainak. Közlése fölött opportunítási tekintetek miatt gondolkoznunk kell.

--ü --r. urnak. Tarczal. Tessék az ujhelyi tudokozódó intézethez fordulni.

Mikrosznak. Kiszedve a jövő számba maradt. A meghatalmazást még ma kiállítjuk.

Felölös szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

HIRDETÉS.

A sárospataki áll. tanítóképezdénél a növendékek élelmezése az 1889/90-ik iskolai évre zárt ajánlat útján bérbe fog adni. A vállalkozni kívánók ez iránti ajánlataikat **f. hó 30-ig** alólírott hivatalnál nyújtásukba. Egységi ár gyanánt egy növendék napi élelmezéséért kívánt összeg tekintetik. Biztosítékul 200 frt készpénzben vagy megfelelő érték-papírokból az ajánlat beadásakor leteendő. A feltételek naponként a hivatalos órákon az igazgatói irodában megtekinthetők.

Sárospatak, 1889. jun. 18.

Dezső Lajos,

tkp. igazgató.

106.

v. 1889. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírott kir. jbirósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a gálszécsi kir. jbiróság 106/89. p. számu végzése által Lövy Ignác ellen Klein Márkus részére 600 frt követelés végett kielégítési végrehajtás folytán Gálszécsen 1889. évi május hó 28-án bíróság felglalt s 534 frt 48 krra becsült kész férőruhák és házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínén, vagyis Gálszécsen végtr. szünetelt házánál leendő eszközzésére határidőül 1889. évi június hó 24-ik napjának d. e. 10 órája kitűzött, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghivatnak, hogy az érdekelte ingóságok emez árverésen szükség esetében becsáron alul is eladtni fognak.

Kelt Gálszécsen, 1889. évi június hó 14. napján.

Juhász Béla,

kir. bir. végrehajtó.

Pályázati hirdetmény.

A cseleji 500 forint rendes fizetéssel s 110 forint utiátalánnyal javadalmazott körorvosi állomás folyó évi július hó 29 én d. e. 9 órakor Cselejben választás útján fog betölteni, pályázók kötelesek felszerelt folyamodványaikát folyó évi július hó 15-éig alólírt hivatalhoz beadni.

Gálszécs, 1889. évi június hó 18.

Nemthy,

főszolgabíró.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghust gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és képződését meggátolja; a szájbúzt azonnal megszünteti napontai használatnál

cs. és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

Dr. POPP világ-**Anatherin** híru **SZÁJVIZE** kétszer oly nagy palackokban mint eddig.

Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat gyors és szép állapotban tartja.

Dr. POPP Anatherin fogpasztája mely jobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús meg erősítésére

Dr. POPP fogpora regyogó fehérseggű fogakat különösen anélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománcját megsértené.

Dr. POPP növényiszappana a legjobb gyógy-pipere-szappan, mindennemű bőrküvések ellen és különösen furdőkhöz.

Dr. POPP NAPRAFORGÓ VENUS (szap.) (nem glüo-pana) rin.) A legújabb és a legfinomabb divat-pipere szappanok. A bőrt bársonyfinomná teszik.

Árak: Anatherin-szájvíz 50 kr., 1 frt és 1 frt 40 kr., **Anatherin fogpaszta** tégelyben 1 frt 22 kr., **Aromatikus fogpaszta** 35 kr., **Fogpor** dobozban 63 kr., **Növényiszappan** 30 kr., **Napraforgó szappan** 40 kr., **Venus-szappan** 50 kr. E szerek kaphatók: **S.-a.-Ujhelyben: Zlinszky J., Kincsesy P. és Cs. Buday A.** gyógyszerészeknél és **Szentgyörgyi V.** kereskedőnél.

Elismerések.

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos urnak. Anatherin-szájvízének használata által meggyőződtem annak kitűnő hatásáról a fogakra és a foghusra és e körülmény arra indít, hogy e hatásos és kellemes szert mindenkinék a legmelegben ajánljam.

Fürstenberg Őrgróf, lovassági tábornok.

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos urnak. Szivesen kinyilatkoztatom, hogy ujonnan javított fogpasztája és növényfogpora a létező hasonló más szerek közt a legjobb és legegészségesebb. Berlin. **Dr. Müller János, egészségügyi tanácsos.**

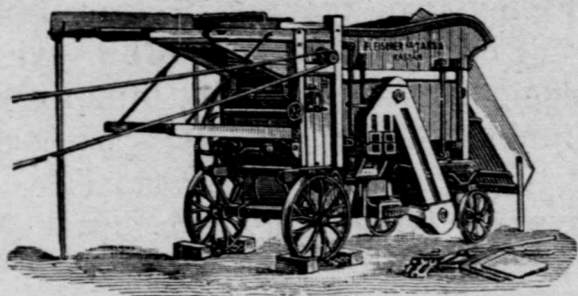
Professor Schnitzler, a Popp-féle Anatherin-szájvizet a szájj, nyak és torok betegségeinél, mint szinte a foghús betegségeinél mindenkor a legnagyobb sikerrel alkalmazta.

Hamisításoktól óvakodjunk!

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője KASSÁN, eperjesi-ut 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a közeledő nyári időnyre, nevezetesen:

Cséplőkészületeit könnyű járással, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait,

továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket, m. p. Henze-fűzők, kavarázó-készülékek, maláta- és burgonya-zúzókat, olajsajtókat és olajmag-pörkölőket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainkban jelentékeny készletet tartjuk állandóan s bizományi raktárt

BEHYNA TESTVÉR uraknál S.-A.-UJHELYBEN.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknék gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Bártfai ásványvíz raktára.

BEHYNA TESTVÉREK

S.-a.-Ujhelyt

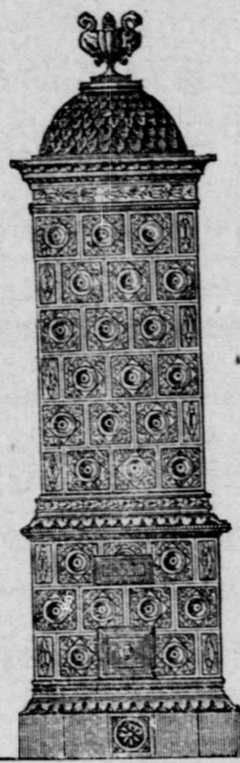
a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlják mindenféle

ásvány-vizeiket.

Márvány és granit siremlékek bizományi eladása.

Roman és Portland cement raktára.

GAZDASÁGI GÉPEK bizományi raktára.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét a hírneves valódi

krakkói cserépkályhákra

felhívni és azokat újból ajánlani; kiemelni továbbá azt, hogy ezen ismert kályhák elterjedése legvilágosabban tanuskodik az anyag jóságáról, szakértelmű felállításról; mert dacára annak, hogy ezen kályhák utóbbi években több oldalról utánoztatnak, mégsem ért fel eddigelé azoknak egyike sem azon előnyökre, melyeket ezen fűtők czélirányos szerkezet, tartósság, tűzanyag megtakarítás, diszes és izletes kivitel által méltán kiérdemeltek.

Becsés megrendelését kérem t. cz. Reichard M. és fia vagy Behyna testvér urakhoz S.-a. Ujhelyt, vagy hozzám beküldeni.

Linkesch Samu özv.

vasüzlet Eperjesen.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

BALDÓCZI SAVANYÚVIZ

DEÁK-FORRÁS.

Kitünő sikerrel használtatik: tüdőhurtnál és annak következményeinél, gyomor- és bélhurtnál; különösen a gyomornedvek túlságos savanyúsága ellen kitünő szer. Tüdővérszek gőmőinek bemeszesedésénél kiváló hatással bír, ép úgy gyermekek hiányos csontképződésénél. E mellett az étvágyat rendkívül fokozza. Vérszegénységénél, skrofulánál, vese- és a húgyszervek bajainál is kitünő.

Mint üdítő ital gazdag szénsvartartalmánál fogva a legkitünőbbek közé tartozik.

Kapható Kassán: ifj. Novelly Sándor, Beller Károly és Laszner Lipót fűszerkereskedésében, Megrendelhető:

a baldóczi fürdő- és forrás-igazgatóságnál
BALDÓCZ, p. Szepes-Váralja.

A magyar kir. államvasutak gépgyára

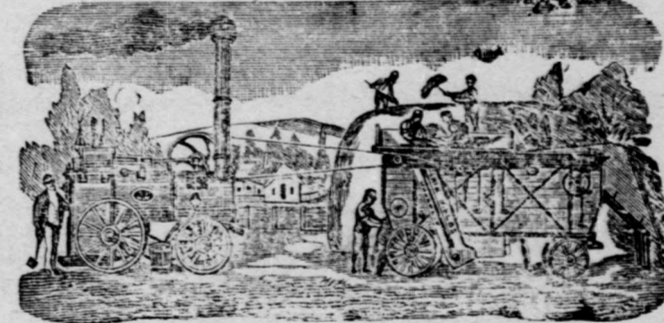
a legújabb szerkezetű s minden tekintetben felülmulhatlan gyakorlatilag legjobbnak bizonyult

6, 8 és 10 lóerejű

locomobiljait

fa-, szén- és szalmafűtésre

valamint a magvesztés teljes mellesét eredményező szabad. meghosszabbított rázóasztallal és szab. saját szerű törekrostával ellátott

48, 54 és 60" széles vaskeretű gőz-cséplőgépeit,

mely ujtásokkal immár 450-nél több cséplőgép működik az országban fényes sikerrel, kedvező feltételek mellett ajánlja

Fehér Miklós,

a magyar államvasutak gépgyárának vezérügynöke
Budapest, IX., üllői ut 25. sz., Köztelek.

A mindenütt legjobbnak elismert rovar pusztító szer

eredetiben csakis így vehető meg:

mert az csakis üvegcsében létezik

J. Zacherl

nével, és a vételnél óvatosan kell lenni, hogy a papircsomagokban krazaronként kimért rovarirtó porral össze ne tévesszék, mert az hamis.

Még az eredeti Zacherlin-üvegcsék sokoldalú utánzására is komolyan kell intennünk a t. vevőket, nehogy az ismétlődő jóhírnevű czég hamisítással vagy félrevezetéssel vádoltassék.

Csomagolt üvegcsé

J. ZACHERL, WIEN.

Csomagolatlan üvegcsé

Csak eredeti üveg s valódi minőségben és legolesőbban kapható:

S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Sárospatakon: Pavletits Györgynél, Zlinszky József, Kincsesy Péter, Re-Tokajon Reiner D. gyógytárában, chard testv., Deutsch József fia, Weiss Nagy-Mihályban: Marmorstein Simon Zsigmond, Behyna testvérek és Cs. Bu- és Glück Mórnál, day Ákosnál. Szerencsén: Rochlitz Rezsónél.

Homonán: Pápay Pál és Szekerek Amb-Tarcsalon: Lazary Gyulánál, rusnál.

Fő-raktár:

J. ZACHERL, Wien I. Goldschmiedgasse 2.

Még csak néhány napig!

M. kir. jótékonyczélú államsorsjegyek.

Huzás már f. hó 27-én.

Főnyeremény 60,000 frt.

Az összes nyeremények 160,000 frtra rugnak.

Egy sorsjegy ára 2 frittal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a lottoigazgatóságnál Budapesten. (Pest, fővámház, félemelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lotto-só- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyaruló közegnél.

M. kir. lottoigazgatóság:

Budapesten, 1889. évi májushó 1-én.

MÁRIÁSSY SÁNDOR,

6-6

m. k. pénzügm. osztálytanácsos és lottoigazgató.

Legfinomabb francia és angol illatszerek s szappanok.
Popp-féle fog- és száj-specialitások bizományi raktára.

Ásványvíz és forrasi termények raktára.

T. OZ.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint ez évben **ásványvíz-raktárt** rendeztem be úgy bel- mint külföldi **gyógyvizekből** és azokat, mint szintén **forrasi terményeket** lehetőleg legutányosabban számítom. — Valódiság és friss töltésért kezességét vállalom.

Ugyisint ajánlhatom kitünő minőségű **sallcyl szájvíz és fogpor, Adamantine fogpor, Pompadour kézfinomító korpa** és egyáltalán minden kiváló és ártalmatlannak bizonyult toiletté szereimet.

Raktáromon folyton készletben van: **Lohse toilette szerel, Richter-féle horgany-készítmények** (Pain-Expeller stb.), **Moll franzbrantweine, Brázay sósborszesz, Kothe és Greensill szájvíz, Raymond & Co. toilette szerel, Berger,** ugyisint **Fanta-féle gyógyszappanok**, mindennemű **desinficiáló szerek, Pepsinbor, Nestle liszt, Zacherlin rovar-, moly- és poloska elleni irtószerel**, mint egyáltalán **kül- és belföldi gyógyszerek zöme, orvosi- és sebészeti cikkek, irrigateurok, inhalator, stb. stb.**

Zlinszky József gyógyszerháza
 a „Magyar koronához“ S.-a-Ujhelyt, főuteza, Dr. Hornyay-féle ház.

Mindennemű kötszerek, sérvkötők, titkos cikkek.

Kwizda-féle korneuburgi állatgyógyszerek.

Mindennemű bőrfinomító szepítő és májfolt elleni kenőcs és moszdó.
 Meissner biztosanható tyukszemtapasza.

Általam készített Clavelnyl, legbiztosabb tyukszemirtó.
 Krieger-féle Reparator és chinavashor.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miként zemplénmezei Vécse és Vásárhely községekben lévő gr Csáky Imre örökösök tulajdonát képező belsek, szántóföldek, rétek és legelőből álló ingatlanok **1889. évi szeptember hó 29-étől** számítandó több évekre szabad kézből **berbe adandók**, és pedig a két birtok külön-külön.

Felhivatnak tehát a bérleni szándékozók, miszerint ajánlataikat **1889. évi július hó végéig** alólirotthoz, mint társbirtokos és meghatalmazotthoz beküldeni sziveskednének. A térfogatok a tagosítási iratokból **Sulyovszky István** ügyvéd urnál Nagy-Mihályt betekinthetők.

Ehrenheim Ferencz,
 Vidrány.

2-3

Tk. 881. sz.
 1889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak **Pecsenka József örökösei** öz. **Pecsenka Jánosé és Habrer Jánosé** végrehajtást szenvedők elleni 108 frt 07 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. járásbíró területén lévő, Szerencs község határában fekvő, a szerencsi 155. sz. tjkvben Pecsenka József tulajdonul felvett 302. és 303. hr. 69. ö. i. sz. ház, udvar és kertre az árverést 496 frt becs- és ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1889. évi július hó 3-ik napján d. e. 9 órakor** ezen bíróság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 49 forint 60 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképe. értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szerencsen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi június hó 3-ik napján.

Kiss György,
 kir. albiró.

TK. 1125. szám.
 1889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-mihályi kir. járásbíró mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajthatónak **Harczár János és György** végrehajtást szenvedők elleni 61 frt 99 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a-ujhelyi kir. törvényszék (a n.-mihályi kir. járásbíró) területén lévő **Morva község és határában fekvő, a morvai 39. sz. tjkvben A I. 1. sor- 53. hr. és 36. ö. i. sz. alatt** Harczár János és Harczár György tulajdonul jegyzett ingatlanra 160 frtban, a morvai ugyanazon számú tjkvben A I. 2-13. sor-, 247, 313, 326, 363, 403, 434, 444, 516, 545, 571, 596. és 638. hr. és A + 2. sor 1030. hr. sz. alatt szinte ugyanazok tulajdonul jegyzett ingatlanokra 406 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1889. évi július hó 17-ik napján d. e. 9 órakor** Morva község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el adni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis az 1. sor- és 53. hr. sz. ingatlanra vonatkozólag 16 frt, a 2-13. sor- és + 2. sorsz. alatti ingatlanokra vonatkozólag pedig 46 frt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi miniszeri rend. 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-mihályi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1889. évi ápril hó 29-én.

Kapy,
 kir. albiró.

Tk. 1305. sz. 1889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Luby Gabriella** végrehajthatónak **Leskó János és neje sz. Elizeus Zsuzsanna** végrehajtást szenvedők elleni 1058 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést a szerencsi kir. járásbíró területén lévő **Gesztely község határában fekvő, a gesztelyi 162. sz. tjkvben A I. 683, 829., 926., 1021., 1199. és 1425. hr. sz. alatt** felvett 1/4 urbéri kültelekből **Leskó János és neje sz. Elizeus Zsuzsanna** felerészbeni birtokilletőségére vagyis 1/8 kültelekre az árverést 323 frtba ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1889. évi július hó 8-ik napján délelőtt 10 órakor** Gesztely község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 32 frt 30 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál Szerencsen, 1889. ápril 10.

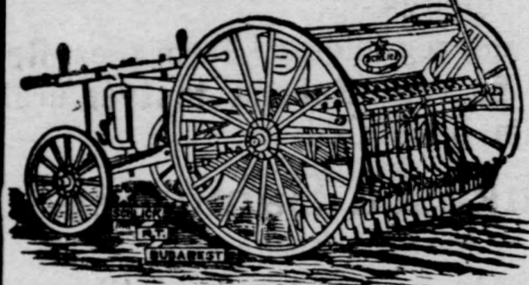
Kiss György,
 kir. albiró.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPEST.

Gyár és igazgatóság: VI. külső váciut 1696/99. Városi iroda és raktár: VI. Podmaniczky utca 14. szám.

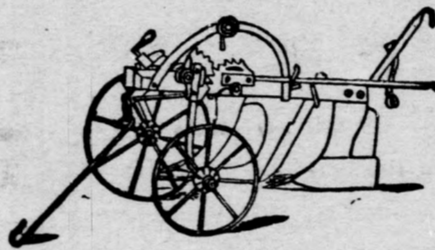
Gőz- és járgánycséplő készülékek.

SCHLICK-féle szá két- és háromvasúlekék.

SCHLICK-féle szab. Haladás sorvető-gépek.

Szóróvető-gépek.

Schlick féle szab. Royal-ekék, Schlick és Vidats-féle eredeti egyvasú ekék és talajművelő-eszközök boronák és rögtörő hengerek, szecskavágók, répavágók, répázúók, tengeri morzsolók, csöves tengeri daralók, gabonatisztító rosták, örlőmalmok stb.

Az összes ekék tartalékreszei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek. — Legolcsóbb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Jegyzet. Van szerencsénk ezennel t. cz. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. Podmaniczky utca 14. sz. alatt lévő irodánk legnagyobb részét a **külső váci uton** lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal ezen irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint hogy ugyanott építési cikkekünk és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

Kiváló tisztelettel

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

15-18

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétel, kevés szén, de gazdag, félig kötött szén-sav-tartalma kiváló hatásának bizonyított különösen **tüdőbántalmaknál** ahol a szabadszénsav-csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, és veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szén-sav gazdagsága a gyógyhatás alkalmatlanságát a beteg részbe be való gyors és biztos felvételét okozza. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnye is, hogy a h-1 szabadszénsav-tartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi-gleichenbergi, tüdőbajokban, különösen tüdővérzésnél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használható.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdoriban**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi t-kintélyeink Budapestén: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás**; Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** s b. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek általános hurutos bántalmainál.**

Mint ivóvíz

präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb **Triest-Flumében** **KOLERA** megbetegedés ellen a

„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos forrástár **ÉDESKUTY L.** m. kir. és szerb k. ud. ásványvíz szállítónál, Budapest.

Ugyisint kapható minden gyógyszerésztárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.